

Plezalni vodnik
Guida di arrampicata

Glinščica Val Rosandra

Simona Glavan
Tone Golnar

Plezalni vodnik
Guida di arrampicata

Glinščica – Val Rosandra večraztežajne smeri vie lunghe

Prva izdaja

Avtorja: Simona Glavan in Tone Golnar

Zbral in uredil: Tone Golnar

Samozaložba

Koper in Šentjur 2025

Plezalni vodnik: **Glinščica – Val Rosandra večraztežajne smeri**

Zbral in uredil: **Tone Golnar**

Avtorja: **Simona Glavan in Tone Golnar**

Angleški prevod: **Tamara Kovač**

Avtor predgovora: **Jernej Šček**

Avtorji skic: **Borut Bogatez, Simona Glavan, Tone Golnar
in Paolo Pezzolato**

Avtorji fotografij: **Simona Glavan, Tone Golnar,
Paolo Pezzolato in Bogdan Rojs**

Grafično oblikovanje/realizacija: **Vito Tement**

Prva izdaja – brezplačna publikacija

Slika na naslovnici: **Jakob Česnik v smeri Spigolo verde v Počivenci**

Foto: **Simona Glavan**

Izdano v samozaložbi v PDF obliki

E-mail: tonegolnar6@gmail.com

simona.glavan@outlook.com

Kataložni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v Narodni
in univerzitetni knjižnici v Ljubljani

COBISS.SI-ID 243870211

ISBN 978-961-07-2826-9 (samozal. T. Golnar, PDF)

Copyright Simona Glavan in Tone Golnar 2025

VSEBINA

Kazalo	4
Predgovor	6
Uvod	10
Narava doline Glinščice	11
Dostopi do Glinščice	12
Plezalna aktivnost na območju Glinščice	13
Pregledna karta območja	21

SEVERNA STRAN DOLINE - AREA NORTE NORD DELLA VALLE	21
---	----

MUHOVA STENA - DODICI VIE	25
1. Greben nad Muhovo steno	21
2. Desni greben	23

STENA - MONTE STENA	25
3. Veliki raz - La Grande	25
4. Grande di Aldo e Pomo	26
5. Via del chiodo schiantato	26
5.a Varianta Schivi	27
6. Via delle vacche	27
7. Via dei gufi	28

PEČINA POD STENO – GROTTA DELLE GALLERIE	29
8. Ozri se, Teal!	33
9. Železni prton	33
10. Via Cozzi e compagni	34
10 a Varianta Via Cispan	35

PEČINA PRI RAKNIKU – GROTTA DEL TASSO	36
11. Pilastro del rettore	36

TABOR PRI DRAGI – TABOR DI DRAGA	38
12. Senza pace	38
13. Stodvajsetletni steber	39

14. Via Comici	40
15. Hidrovorinik	40
16. RL76	40
17. Facili roccette e simpatiche radici	41

JUŽNA STRAN DOLINE - AREA SUD DELLA VALLE 44

POČIVENCA – CRINALE 44

1. Kozji hrbet	46
2. Mirabilis	46
3.a Mago di Oz	48
3. Navus	48
4 Spigolo verde	50

PLOŠČE - FORMAI 50

5. Dolce far niente	51
6. Vmesna smer	51
6a. Varianta izstopa	51
7. Mai dire mai	55
8. Leva v ploščah	56
9. Srednja v ploščah	56
10. Desna v ploščah	56

POČIVENCA - CRINALE 57

11. Comicijev greben (Filo del Crinale)	57
---	----

Viri	58
------------	----

Zahvala	59
---------------	----

Uporabljeni simboli v skicah	60
------------------------------------	----

Utrinki iz smeri	61
------------------------	----

PREDGOVOR

Korak v visokogorje po tržaško

Da je Trst obmorsko mesto, ki gleda na gore, ni treba posebej razlagati. Dovolj je pogledati z enega od balkonov nad zalivom. S kraškega roba, ki gleda na morje, s Trebenskega vrha ali Banovskega hriba, s Svetega Primoža ali Drašče – naših domačih hribov. Še najraje po močnem poletnem nalu ali v večernem zatonu, navsezgodaj pozimi ali poleti s pogledom na zahod, proti obzorju. Kjer zraste torta, po plasteh naravnih okolij od modre do modre. V Trstu gore rastejo iz morja. Pa tudi alpinistična zgodovina: v belem apnencu nad zalivom se pišejo temeljna poglavja sodobne svetovne in slovenske alpinistike, od čistega sodobnega skalahva do alpinistične šole, izobraževanja in promocije – leta 1939 celo s plezalskim videotečajem.

Tu se nekaj pomembnega zgodi med obema vojnama, v poznih dvajsetih in zgodnjih tridesetih letih, dolgo pozabljeno in zamolčano, zasenčeno z mitom okrog Emilia Comicija, ki okrog sebe magnetno privlači vsaj tri generacije mladih in obetavnih, nadobudnih „prostih“ plezalcev. Nobenih gojzarjev, visokih pumparic in težkih nahrbtnikov; na nogah le gumijaste plezalke, z vetrom v laseh in upa polnimi očmi. Ta skupina različno govorečih in pojočih fantov ter deklet pleza vsaj trijezično: italijansko, slovensko in hrvaško. Nemščina je utihnila le nekaj let pred tem, novembra 1918 – Juliusa Kugyja so fašisti povsem zasenčili. No, tržaški medvojni skalaši bežijo pred nasilnim in sovražnim svetom, pred drzno in izključujočo, s fašizmom zasenčeno dolino, ki od vseh zahteva zamračitev duha, da bi odkrili svoj svet. Drugačen, lahkoten in sproščen, plezalsko svoboden, razbremenjen od večnega balasta, v katerem je sobivanje, ideologijam navkljub, še zmeraj mogoče – mali čudež. Svet vertikale združuje tisto, kar je na ravnini ločeno.

Najbolj znan član te zlate izgubljene generacije je bil Jože Cesar, kasneje slikar in scenograf, ki v vlogi soplezalca varuje odprtje prvih Comicijevih velikopoteznih smeri v Julijcih. Za petami mu je rosno mladi bančni uradnik Franjo Marušič iz Rocola, nekoč slovenske vasi, danes mestne četrti, ki je bil Comiciju najbolj plezalsko dorasel. Po njegovih besedah: plezajte čim več z njim, saj gotovo postane sestogradista, plezalec šeste stopnje. Saj bi, če ga ne bi posebno fašistično sodišče kot zgodnjo žrtev antifašizma ustrelilo na Bazovski gmajni ob zori 6. septembra 1930.

To zgodbo premalo poznamo. Predolgo smo o njej bolj ali manj zavestno molčali, preprosto zato, da ne bi z njo dvigovali prahu okrog fašističnega idola Comicija. Da si ne bi umazali rok. Ni več izgovorov, da ne bi te tri generacije medvojnih tržaškoslovenskih plezalcev, ki jih opišem v spremni besedi „Comici in Slovenci“ k življenjepisu Davida Smarta Angel Dolomitov (Sidarta 2022), končno vpisali v temeljno kazalo zgodovine slovenskega alpinizma. Še zmeraj čakam(o), da bi se

to zgodilo. Ta vodniček je naš mali prispevek v tem procesu normalizacije. Stvarni kamenček v mozaiku enotnega slovenskega plezalskega prostora, ki se je začel odpirati s Sidartinim vodnikom Plezališča brez meja – hvala bogu! Pa saj ne gre le za Slovence: to je velika evropska zgodba. Edinstven primer večkulturnega in večjezičnega sobivanja sredi črne Evrope dvajsetega stoletja.

Te stenice, ki rastejo iz streh strnjenih hiš kot dimniki, niso le plezališča brez meja, danes na sončno zimsko nedeljo polno obiskani plezalni sektorji, ne navadni plezalski vrtci, kot jih danes najdeš, tudi če jih ne iščeš, nenavadna telovadišča ali fitness tekmovališča. V dolini Glinščice – reke namreč, od tod implicirani roditelji – ne plezaš v navadnem plezališču: vsaka, tudi enoraztežajna smer je tu dejansko „klasična”. Plezalca, ki v plezalnih vodnikih išče le številke in ocene, ne da bi povohal po njeni stoletni skalaški zgodovini, tu presenetijo oddaljeni svedri, slabo in nerodno varovanje, v zameno pa logično „naravni” prehodi oziroma gibi. Na plastiko ter športno navite in nabite smeri navajeni bodo tu vzklikali, od sreče ali joka: nekaj je narobe. Tu se pleza drugače, bolj divje, strmo, nevarno. Tu smo sredi dvajsetih let prejšnjega stoletja plezali prosto, sodobno. Če imate celinci Frančkove „štirice”, imamo zalivci Emilieve „petice”, prej 6+ kot 6-. Te male stene so naš prvi korak v vertikalno. Glinščica je malo tržaško visokogorje, visokogorje na 0 metrih nadmorske višine ali bolje 82, kolikor je višina najnižje ležeče alpske planinske koče, poimenovane po brdavsju Premudi. Glinščica ima vse značilnosti visokih gora: melišča, skalne skoke, nekajraztežajne smeri, kjer varuješ na ravni polici, vmes kdaj hodiš in lomastiš, kotaleče kamenje, namesto gamsov divje koze, ostro skalo, ki „prime” tudi brez magnezija, od Botača navzgor flišasti rolling stones, tu in tam jamo ali pečino, ki kaže vpadnico, naravno okno potek smeri, črni bor pa vstop ali izstop, trdno kompakten, četudi „zeleni” raz, skok čez steber ali preskok čez sabljo, spet drugič v razkoraku čez krušljiv kaminček, dvesto metrov grebena, previsi in plošče z razgledom na mesto in morje za njim. Saj pravim, pravi hribi v malem.

Ti hribi zahtevajo suveren stop in samostojen prijem, vplezanega plezalca, ki se zna izvleči iz vsaj stopnje višjih težav, kot sicer opisano v vodničku. In kot velja za prave hribe: raje ne leti! Kraški rob tu pokaže svoj najbolj divji obraz, ki pa ni mrzel niti odljuden, temveč primorsko topel, zaveten in prijazen kot človeški objem. V burjastem jutru kot Himalaja, v sončnem popoldnevu kot sredozemska plaža. Napoved in podaljšek plezalske sezone, zgodaj spomladi in pozno v jesen, polno plezalskih užitkov. Vabljeni v dolino, ki to ni: to je kanjon, naš Yosemite. Spoštljivo do skalaške preteklosti, z očmi, polnimi pustolovščine. Žuljavih rok in lahkih nog: v Glinščici ne plezamo, mi plešemo! Še zmeraj v senci Comicija in Slovencev, naših malih comicijev.

PREFAZIONE

Un passo tutto triestino in alta montagna

Basta uno scorcio da uno dei tanti balconi affacciati sul Golfo per capire che Trieste è una città di mare che dà sulle montagne. Dal Ciglione carsico, dal Valico di Trebiciano al Monte Belvedere, dal Monte San Primo al Monte Spaccato – tanti sono i colli di casa nostra. Dopo una pioggia d'estate o al calar del sole, di buonora d'inverno, d'estate nottetempo, guardando l'orizzonte, ad ovest. È una torta a strati che vanno dal blu all'azzurro. A Trieste le montagne crescono dal mare. E così la storia dell'alpinismo contemporaneo: nel bianco calcare del Litorale si sono scritti capitoli fondamentali a livello internazionale, dall'arrampicata libera alla scuola di alpinismo, dalla promozione all'educazione alla montagna con le prime videolezioni di arrampicata fin dal 1939.

Ed è qui che, tra le due guerre mondiali, alla fine degli anni Venti e all'inizio degli anni Trenta, succede qualcosa di inaspettato, per lungo tempo dimenticato e represso all'ombra del mito. Emilio Comici come un magnete catalizzò intorno a sé almeno tre generazioni di giovani "rocciatori" emergenti. Niente scarponi da montagna, calzoncini alla zuava né zaini ingombranti. Solo semplici scarpette di gomma, il vento nei capelli, aria di speranza. Essi parlano e cantano lingue diverse, almeno tre: l'italiano, lo sloveno, il croato. Il tedesco chiuse il becco qualche anno prima, nel novembre del diciotto – chi si ricorda ormai di Julius Kugy? Ecco, questi baldi rocciatori triestini fuggono da un mondo, quello fascista, pieno di violenza e odio, esclusivista e oscurantista, per crearne uno nuovo. Diverso, leggiadro, sereno e disinvolto, libero come l'arrampicata, in cui poter convivere – semplicemente vivere – oltre le ideologie. Un piccolo miracolo. Il mondo verticale che fa avvicinare ciò che in piano resta diviso.

Il rappresentante più noto di questa generazione perduta è stato Jože Cesar, pittore e scenografo, che ha aperto con Comici tante vie nuove nelle Giulie. Segue a ruota un giovanissimo impiegato di banca, Franjo Marušič da Rozzol, un tempo paese sloveno, oggi quartiere periferico. Egli fu, parola dello stesso Comici, tra i tanti il più perspicace – sarebbe sicuramente diventato un sestogradista. Ma non ci riuscì, divenne invece una delle prime vittime antifasciste d'Europa, fucilato dal Tribunale speciale fascista all'alba del 6 settembre 1930.

Una storia nascosta. Per troppo tempo omessa o alterata per questa o quella ragione. Oggi niente più scuse per non (ri)conoscere le tre generazioni di arrampicatori sloveni di Trieste tra le due guerre, di cui scrivo nell'introduzione alla versione slovena della biografia di Comici Angelo delle Dolomiti scritta da David Smart. Questa piccola guida di arrampicata è un piccolo contributo al processo di normalizzazione con Guida Arrampicare senza frontiere – casa editrice Sidarta. Non si tratta semplicemente di una storiella slovena, ma anzi di una grande storia

europea. Un caso unico di convivenza pluriculturale e plurilinguistica nel bel mezzo di un continente annerito come la pace.

Queste paretine di roccia che spuntano dai tetti come comignoli non sono semplici falesie senza confini né palestre e men che meno campi di gara o centri di fitness naturali. Scalare in Valle è diverso da ogni altra falesia nelle vicinanze: anche la più semplice via monotiro risulta “classica”. Chi vede in una via solo numeri e gradi, senza fiutarne la storia centenaria, rimarrà sorpreso dalla distanza tra gli spit, dalla scarsa e maldestra proteggibilità, come pure dalla “naturalzza” dei passaggi, dalla naturale logica dei movimenti. Chi predilige la plastica o le vie sportive più spinte, ma sempre ben protette, potrà solo piangere – di gioia o per davvero. Quassù qualcosa non quadra. C’è un nonsocché di strano e di diverso, di selvaggio e temibile in questa arrampicata. Qui si arrampicava in libera – in stile contemporaneo – fin dagli anni Venti. Il quinto grado di Comici è sempre più un sesto: sei più di ignoranza. Ed ecco che su queste roccette, solo in apparenza facili, muoviamo i nostri primi passi nel mondo verticale. La Val Rosandra è l’alta montagna dei Triestini, montanari a zero metri sul livello del mare, o anzi a 82, quanto è l’altitudine del rifugio più basso delle Alpi, dedicato al brutto Premuda. Sono varie le caratteristiche di alta montagna di questa valle: ghiaioni, salti rocciosi, vie multipitch, fare sicura su una comoda cengia, trascinarsi tra rovi o perfino pascolare tra le soste, pietre che rotolano, capre di montagna al posto dei camosci, roccia tanto aguzza da farci scordare il magnesio, dietro Botazzo flysch sfaldato, rolling stones, qualche caverna o cavità che funge da orientamento, un arco naturale che segna la via, un pino nero l’uscita. Uno spigolo verde ma compatto, un salto sul pilastro, un friabile camino in opposizione, duecento metri di cresta, strapiombi e placche vista mare. Credetemi, la vera montagna su scala ridotta.

La montagna in cui state entrando richiede quindi passo convinto e presa indipendente, un’arrampicata disinvolta che riesce a tirarsi fuori dai guai scalando almeno un grado in più del descritto. Vige la legge della vera montagna: meglio non volare! Il Cigione qui mostra il suo lato più selvaggio, mai selvatico né scontroso, ma anzi caldo, coperto e gentile come un abbraccio adriatico. Nelle mattinate di bora l’Himalaya, negli assolati meriggi un lido. Annuncio e allungamento della stagione di arrampicata, colma di piaceri, dalla primavera precoce all’autunno inoltrato. Benvenuti in Valle, che tale non è, ma anzi un canyon – il nostro Yosemite. Con mani callose e passo leggero, rispetto verso il passato e spirito di avventura, come in una danza. Una danza che parla almeno due lingue, scalando in alto!

Jernej Šček

Uvod

Dolina Glinščice je čudovita dolina, ki leži le streljaj od morja oziroma Tržaškega zaliva. Leta 1996 je bilo območje proglašeno za naravni rezervat; Naravni rezervat dolina Glinščice - Riserva naturale della Val Rosandra. Od takrat do danes se ni kaj bistveno spremenilo. Območje je zanimivo predvsem za športne plezalce, saj je lahko dostopno, klimatsko ugodno in z velikim številom smeri različnih težavnosti. Dolina ima slovensko ime po reki Glinščici, ki izvira nad vasjo Klanec pri Kozini in se po 12 kilometrih izliva v morje.

Sledi prvih prebivalcev izvirajo že iz neolitika. Po dolini so od nekdaj potekale trgovske poti, kjer se je tovorila predvsem sol. Že v 1. stoletju našega štetja pa so Rimljani izkoristili vodni vir in zgradili akvadukt, s katerim so oskrbovali Trst s pitno vodo. V zadnjih letih so del nekoč že propadajočega akvadukta lepo obnovili.

Zanimivost doline je opuščena železniška proga, ki je danes namenjena rekreaciji. Po njej poteka kolesarska steza in peš pot s številnimi odcepi – 'sprehajalno-kolesarska proga Cottur oziroma »pista ciclopedonale Cottur« (Ciclopedonale Gior-dano Cottur ali Štreka),

<http://www.riservavalrosandra-glinscica.it/en/living-reserve/itineraries/cycle-and-foot-path-ex-railway>

v nadaljevanju Štreka. Po njej poteka kolesarska steza in peš pot s številnimi odcepi. Železniška proga Trst-Hrpelje je delovala med letoma 1887 in 1959. Avstro-Ogrska vlada jo je zgradila za povezavo Trsta z Bohinjsko železnico in je bila zgrajena v zelo kratkem času. Bila je svojevrsten gradbeni podvig, saj je teren, po katerem poteka zelo razgiban. Ohranjenih je veliko nekdanjih postaj in železniških objektov, kot so tuneli, mostovi in nasipi.

Na območju Glinščice so tudi številne podzemne jame in brezna. Vsaj dve jami (Jama mladih in Železni prton) so najbrž uporabljali okoliški prebivalci v nemirnih časih med 5. in 7. stoletjem, da so se umaknili pred napadalci.

Razen nekaterih položnejših grebenov gre za krajše, do dobrih sto metrov visoke stene različnih konfiguracij – od položnih plošč do strmih in navpičnih stopenj ter previsov. Skala (apnenec) je pretežno čvrsta, smeri (tudi opisane večraztežajne) so dobro opremljene s klini, svedrovci in zankami. Nekaj smeri je neopremljenih in jih imamo namen opremiti, zato je za le-te potrebna popolna alpinistična oprema (metulji, zatiči, kladivo, klini).

Namenoma smo izpustili nekaj večraztežajnih smeri z alpinističnim značajem v Počivenci (Crinale) – desno od Comicijevega grebena. Razlog je višina stene, saj le ta ne presega 50 m.

Ker je dolina Glinščica naravni rezervat, je potrebno imeti opremljanje novih smeri v novih sektorjih, v starih pa se lahko dodaja nove smeri in preopremlja

stare brez posebnih dovoljenj. Vsa dela glede opremljanja smeri so v glavnem prostovoljna. Veliko smeri je opremil Paolo Pezzolato. Pri opremljanju sledimo plezalski etiki. Z barvo oziroma napisi naj ne bi označevali nič, razen markacij na označenih poteh.

Najprijetnejši čas za obisk je gotovo pomlad ali jesen, možno pa je plezati tudi pozimi, posebej v stenah, ki jih obsije sonce. Plezati se da tudi poleti, vendar bolj zgodaj zjutraj in v senčnih stenah.

Narava doline Glinščice

Dolina Glinščice je prava oaza miru na obrobju velikega obmorskega mesta Trst. V neposredni bližini mesta najdemo nekaj zanimivih in celo redkih rastlinskih in živalskih vrst.

Dolina Glinščice je bila leta 1996 razglašena za naravni park in je vključena tudi v mrežo Natura 2000. S parkom upravlja tržaška občina Dolina (San Dorligo della Valle), sprejemni center pa je v zaselku Boljunec (Bagnoli della Rosandra).

Država Italija je izdala poseben dokument Ohranitveni-razvojni načrt naravnega rezervata doline Glinščice

(https://www.sandorligodolina.altervista.org/html/dati_din/c_pcs.html), v katerem najdemo smernice za nadaljnji trajnostni razvoj in ohranitev območja.

Dolina Glinščice je dobila ime po reki, ki izvira nad vasjo Klanec pri Kozini v Sloveniji in se po dvanajstih kilometrih izliva v morje v industrijskem delu na obrobju Trsta. Je edini stalni površinski vodotok na tržaškem Krasu, kar je nenavadno za to območje. Pokrajina je neenakomerno poraščena med strmimi skalnimi vršaci in melišči. Položnejši predeli so prekriti z gozdom in travniki, blizu reke pa domujejo rastline, ki so značilne za vlažna območja. Naj naštejemo samo nekaj najbolj zanimivih rastlin, ki uspevajo tukaj; kranjska lilija ali zlato jabolko (*Lilium carnolicum*), gorski kosmatinec (*Pulsatilla montana*), Gorska logarica (*Fritillaria orientalis*), uspevajo pa vsaj tri vrste orhidej, kot so piramidasti pilovec (*Anacamptis pyramidalis*), jadranska smrdljiva kukavica (*Himantoglossum adriaticum*) in škrlatnordeča kukavica (*Orchis purpurea*).

Tudi živalstvo je tu raznoliko. Čeprav kraška, je pokrajina zelo vodonosna, zato najdemo v dolini zelo redke plazilce in dvoživke; modras (*Vipera ammodyte*), žaba rosnica (*Rana dalmatina*), navadni močerad (*Salamandra salamandra*). Tukaj so se ustalili tudi nekateri sesalci: srna (*Capreolus capreolus*), navadna lisica (*vulpes vulpes*), divja mačka (*Felis silvestris*), netopir veliki podkovernjak (*Rhinolophus ferrumequinum*). Netopir podkovernjak je tudi simbol Naravnega rezervata doline Glinščice.

Na območju Deželnega naravnega rezervata doline Glinščice je bilo do zdaj za beleženih 130 vrst ptic, od katerih jih 70 tu tudi gnezdi. Naštejmo samo nekaj najbolj zanimivih: puščavec (*Monticola solitarius*), pivka ali siva žolna (*Picus canus*),

črna žolna (*Dryocopus martius*), velika uharica (*Bubo bubo*) in skalni strnad (*Emberiza cia*).

Med naravne prebivalce območja lahko prištevamo tudi napol divje koze, ki so pobegnile lastniku in so poselile že dobršen del doline.

Znamenitost v dolini je 38 m visok slap Supet in nekaj skalnih kotličev, korit in tolmunov, v katerih se lahko osvežimo v poletni vročini.

Nevarnosti

Poleg vseh objektivnih in subjektivnih nevarnosti, značilnih za alpinizem in plezanje, smo tukaj izpostavljeni dvema živalskima vrstama. Prve so kače, ki jih na poteh običajno ne bomo srečali, izven poti pa nas lahko presenetijo oziroma mi njih. Pri plezanju v toplejših dneh od pomladi do zgodnje jeseni je nevarnost večja, čeprav so kače v osnovi zelo plašna bitja. Velikokrat modrasji ne vbrižgajo strupa ampak nas samo ugriznejo. Zdravniška oskrba s cepljenjem proti tetanusu je v primeru ugriza priporočljiva.

Druga nevarnost so klopi. Čez leto, če ni dežja ali prevelike vročine, so zelo dejavni. Če se nas oprimejo okuženi, je lahko nevarno, posebej, če so dlje časa v naši koži, saj prenašajo boreliozo in klopni meningitis. Klopa odstranimo s posebnimi ščipalkami ali z rahlim kroženjem s prstom po klopu. Ta po nekaj minutah popusti in ga z laskoto odstranimo.

Dostopi do doline Glinšči

Izhodišče za večino smeri v dolini je naselje Boljunec (Bagnoli). Iz ljubljanske smeri je nekaj različnih možnosti. Najbolj ugodno je, da avtocesto zapustimo pri Kozini in se usmerimo čez mejni prehod Krvavi potok. Po cesti SS14 se zapeljemo v smeri proti Bazovici. Kmalu za vasjo Pesek se levo odcepi cesta za Jezero (San Lorenzo) in Dolino. Kmalu se pripeljemo do Jezera, kjer lahko parkiramo, če gremo plezat smer La Grande in smeri desno od nje. Sicer nadaljujemo desno po cesti proti Borštu (Sant' Antonio in Bosco). Kmalu pridemo do odcepa levo do Hrvatov, kjer je prav tako izhodišče za prej omenjene smeri. Nadaljujemo po glavni cesti skozi Boršt, kjer je cesta mestoma zelo ozka, dokler pod naseljem ne pridemo do glavne ceste, kjer zavijemo ostro levo. Po tej cesti še nekaj kilometrov navzdol do Boljunca. Parkiramo pred večnamenskim kulturnim centrom Franceta Prešerna. (lokacija: 45.612630°N 13.857821°E)

Za tiste z večjimi avtomobili je bolj priporočljiva varianta, če zapustijo avtocesto pri odcepu za Podgorje in Socerb. Izvoz je takoj za tunelom. Peljemo se mimo gradu Socerb in nadaljujemo po edini cesti navzdol mimo nekdanjega mejnega prehoda v Dolino. Na razcepišču zavijemo desno in kmalu dosežemo Boljunec. Iz koprške strani pa se peljemo po avtocesti čez nekdanj mejni prehod Škofije in nadaljujemo do avtoceste A4 (Trst – Benetke). Nadaljujemo v smeri Benetk in se

odcepimo pri prvem izvozu. Nadaljujemo po cesti SP12 skozi industrijsko cono do glavne ceste z enako oznako. Levo po njej še 2,5 km do Boljunca. Za bolj desne smeri na severni strani (od La Grande dalje) je najbolje parkirati v kraju Jezero (San Lorenzo) ali Hrvati, za zadnje smeri pri Botaču pa v Dragi.

Možnost prenočevanja

Koča Premuda je najnižje ležeča planinska koča v Italiji. Zgrajena je bila leta 1933, zadnja obnova pa se je zaključila letos. Koča žal nima ležišč in ponuja samo hrano in pijačo.

Prenočevati je mogoče v okoliških vaseh doline Glinščice, tako na italijanski strani (Boljunec, Draga, Jezero) kot tudi na slovenski strani v okolici Kozine ali Divače.

Plezalna aktivnost na območju doline Glinščice

Dolina Glinščice je postala znana širšim krogom v začetku 20. stoletja, ko so jo odkrili plezalci. Strma pobočja njene soteske nudijo nepričakovane užitke tudi izkušenim alpinistom, saj je ponekod dosegljiva tudi šesta stopnja težavnosti, in do sten je le pol ure hoda iz vasi Boljunec. Tukaj so plezali tako slovenski kot italijanski plezalci, med katerimi je bil tudi svetovno znani tržačan Emilio Comici, ki je leta 1929 ustanovil plezalno šolo. Ta deluje še danes in je dobro znana daleč po svetu. Emilio Comici, prvi italijanski plezalec šeste stopnje, se je kasneje na svoji kratki življenski poti izkazal z množico (preko dvesto) prvenstvenih vzponov v Dolomitih. Med njimi je bilo tudi nekaj zelo zahtevnih solo vzponov.

Danes je v Trstu nekaj planinskih društev z alpinističnimi odseki, kot so: SPDT (Slovensko planinsko društvo Trst), CAI 30 Ottobre in CAI Società alpina delle Giulie. Še danes so, tako kot v začetku prejšnjega stoletja, odnosi dobri, člani različnih društev večkrat plezajo v mešanih navezah in se družijo med seboj ter obiskujejo predavanja, ki jih organizirajo eni ali drugi.

Kot zanimivost: večina smeri je v Italiji, smeri v Pečini pri Rakniku in Taboru pri Dragi pa so na slovenski strani.

V kolikor so razmere pozimi dovolj ugodne in slap Supet zmrzne, je možno ledno plezanje – pripravljena so sidrišča za varovanje.

Introduzione

La Val Rosandra (Dolina Glinščice) è un'incantevole valle situata ad un passo dal mare, ovvero dal Golfo di Trieste. Nel 1996 l'area è stata dichiarata Riserva Naturale Regionale (Riserva naturale della Val Rosandra). Da allora non vi sono stati cambiamenti sostanziali. La zona è particolarmente interessante per gli arrampicatori sportivi perché facilmente accessibile, con un clima favorevole e un gran numero di vie di varia difficoltà. Il nome sloveno deriva dal fiume Glinščica,

che nasce sopra il villaggio di Klanec pri Kozini e, dopo dodici chilometri, sfocia nel mare.

Le prime tracce di insediamenti risalgono al Neolitico. La valle è sempre stata attraversata da rotte commerciali, soprattutto per il trasporto del sale. Già nel I secolo d.C. i Romani sfruttarono la sorgente costruendo un acquedotto per rifornire Trieste di acqua potabile; una parte, un tempo in rovina, è stata restaurata di recente.

Di particolare interesse è la ferrovia dismessa, oggi destinata al tempo libero (Ciclopeditone Giordano Cottur o “Štreka”),

<http://www.riservavalrosandra-glinscica.it/en/living-reserve/itineraries/cycle-and-foot-path-ex-railway>

con pista ciclabile e sentiero pedonale ricco di diramazioni. La linea ferroviaria Trieste–Hrpolje fu in funzione dal 1887 al 1959: realizzata in tempi brevissimi dall’Impero austro-ungarico per collegare Trieste alla ferrovia di Bohinj, rappresenta un’opera ingegneristica notevole su un terreno molto articolato. Restano stazioni, tunnel, ponti e terrapieni ben conservati.

La zona ospita numerose grotte e abissi; almeno due (Jama mladih e Železni prton) furono usate dagli abitanti fra il V e il VII secolo come rifugi in tempi turbolenti.

Le pareti, salvo alcune creste meno ripide, raggiungono al massimo un centinaio di metri e presentano morfologie varie: placche appoggiate, salti verticali, strapiombi. La roccia è per lo più solida; le vie – anche le multipitch descritte – sono ben protette con chiodi, fix e cordini. Alcune restano non attrezzate: si prevede di equipaggiarle, ma al momento richiedono dotazione alpinistica completa (friend, dadi, martello, chiodi).

Non abbiamo volutamente inserito alcune vie multipitch di carattere alpinistico nel settore Crinale (Počivenca), a destra dello spigolo Comici, poiché la parete non supera i 50 m. Essendo la Val Rosandra una riserva naturale, serve un’autorizzazione per attrezzare vie in settori nuovi; nei settori storici è possibile aggiungere vie o riattrezzare senza permessi speciali. L’attrezzatura è quasi sempre su base volontaria: molte vie portano la firma di Paolo Pezzolato. Si segue l’etica tradizionale: niente scritte o segni di vernice, eccetto le segnalazioni sui sentieri ufficiali.

I periodi migliori per l’arrampicata sono primavera e autunno, ma si arrampica anche d’inverno sulle pareti soleggiate e d’estate al mattino presto o in ombra.

La natura della Val Rosandra

La valle è un’oasi di tranquillità alle porte di Trieste. Ospita specie vegetali e animali rare; dal 1996 è parco naturale e parte della rete Natura 2000. Gestita dal Comune di San Dorligo della Valle, ha il centro visite a Bagnoli della Rosandra.

Il Piano di conservazione e sviluppo (link sopra) stabilisce le linee guida per la tutela sostenibile. Il fiume Glinščica, unico corso d'acqua perenne sul Carso triestino, scorre tra guglie rocciose e ghiaioni; le zone più dolci sono boschive e prative, mentre lungo il fiume vivono specie igrofile. Tra le piante più interessanti: giglio carniolico (*Lilium carniolicum*), pulsatilla montana, fritillaria orientalis, e almeno tre orchidee – piramidale, barbone adriatico (*Himantoglossum adriaticum*) e orchis purpurea.

La fauna è varia: rettili e anfibi rari (vipera dal corno, rana agile, salamandra pezzata), mammiferi come capriolo, volpe, gatto selvatico, il pipistrello della famiglia ferro di cavallo maggiore (simbolo della riserva) e numerose specie di uccelli – tra cui monachella blu, picchio cenerino, picchio nero, gufo reale, strillozzo. Sono presenti capre inselvatichite. Noto la cascata Supet di 38 m con vasche naturali balneabili in estate.

(https://www.sandorligodolina.altervista.org/html/dati_din/c_pcs.html),

Pericoli

Oltre ai rischi tipici dell'alpinismo, due specie meritano attenzione:

- **Serpenti** – soprattutto nei periodi caldi: la vipera può mordere (spesso senza inoculare veleno). È consigliabile la profilassi antitetanica.
- **Zecche** – molto attive se non piove e non fa troppo caldo; rimuoverle con pinzette o con lieve rotazione fino al distacco.

Accessi

Il punto di partenza principale è Bagnoli. Da Lubiana l'uscita più comoda è Kozina → valico Pese/Krvavi potok → SS14 verso Basovizza. Dopo Pese, bivio sinistra per San Lorenzo (Jezero) e Dolina. A San Lorenzo si può parcheggiare per le vie “La Grande” e adiacenti. Proseguendo per Sant'Antonio in Bosco, si scende fino a Bagnoli, parcheggio presso il Centro culturale France Prešeren (45.612630 N, 13.857821 E).

Con veicoli grandi conviene uscire a Podgorje–Socerb: si passa il castello di San Servolo e si scende a Dolina. Da Capodistria si entra da Škofije e si prende l'A4 verso Venezia, uscita successiva, quindi SP 12 fino a Bagnoli.

Per i settori di destra sulla parete nord (da “La Grande” in poi) conviene parcheggiare a San Lorenzo o Hrvatini; per i settori di Botazzo si arriva da Draga. Alcune vie (Rupe, Torre Tabor di Draga) sono in territorio sloveno. In condizioni invernali favorevoli la cascata Supet ghiaccia: sono predisposte soste per l'arrampicata su ghiaccio.

Pernottamento

Il Rifugio Premuda, il più basso fra i rifugi CAI, risale al 1933 e la ristrutturazione si è conclusa quest'anno; purtroppo non dispone di posti letto. Sul versante sloveno si può dormire in zona Kozina o Divača.

Arrampicata nella Val Rosandra

La valle divenne nota agli inizi del XX secolo tra gli arrampicatori. Le sue pareti ripide offrono soddisfazione anche agli alpinisti esperti, con difficoltà fino al VI grado e soli 30 minuti di avvicinamento da Bagnoli. Vi hanno scalato alpinisti sloveni e italiani, tra cui il triestino Emilio Comici che nel 1929 fondò una scuola di arrampicata ancora oggi famosa.

Oggi a Trieste operano diverse società alpine: SPDT, CAI 30 Ottobre, CAI Società Alpina delle Giulie. Come un secolo fa, i rapporti sono ottimi: soci di diversi club scalano insieme, si incontrano e partecipano ad eventi congiunti.

Introduction

The Glinščica Valley is a breathtaking valley located just a stone's throw from the sea, more precisely, near the Gulf of Trieste. In 1996, the area was declared a nature reserve (Riserva naturale della Val Rosandra) and things have remained mostly the same since. The area is especially popular among sport climbers, as it offers many climbing routes of varying difficulties, is easily accessible and has a mild climate. The valley takes its Slovene name from the Glinščica river, which originates above the village of Klanec pri Kozini and flows into the sea after 12 kilometres.

Traces of the valley's earliest inhabitants date back to the Neolithic period. Important trade routes have passed through the area throughout history, primarily used for transporting salt. As early as the 1st century AD, the Romans recognised the value of the valley's water source and constructed an aqueduct to supply Trieste with drinking water. In recent years, part of the once-crumbling aqueduct has been beautifully restored.

One of the valley's most interesting features is the abandoned railway line, now repurposed for recreational use (Ciclopedonale Giordano Cottur or Štreka).

<http://www.riservavalrosandra-glinščica.it/en/living-reserve/itineraries/cycle-and-foot-path-ex-railway>

Now it serves as a scenic cycling and walking trail with numerous branching paths. The Trieste–Hrpolje railway operated from 1887 to 1959. It was built by the Austro-Hungarian government to link Trieste with the Bohinj Railway. The project was completed in remarkably little time and stands as a notable engineering achievement, especially given the rugged terrain it traverses. Many of the original

train stations and railway structures have been preserved, such as tunnels, bridges, and embankments.

The Glinščica area is also rich in underground features, containing numerous caves and chasms. At least two of them (Jama mladih and Železni prton) are believed to have been used by locals as shelters from invading forces during the turbulent period between the 5th and 7th centuries.

Aside from a few gentler ridges, the terrain is dominated by shorter rock faces, reaching up to around 100 meters, in a variety of formations - ranging from sloping slabs to shorter steep walls and overhangs. The rock is generally solid, and the climbing routes (including the multi-pitch routes featured in this guide) are well-equipped with pitons, bolts, and slings. Some routes, however, remain unequipped for now but are scheduled to be outfitted in the future. In the meantime, climbing these routes requires full alpine gear, including cams, nuts, a hammer and pitons.

Several multi-pitch routes with an alpine character in the Počivenca (Crinale) area - located to the right of the Comici Ridge - have been intentionally excluded from this guide, as the wall height does not exceed 50 meters.

Since the Glinščica Valley is a designated nature reserve, special permission is required to establish new climbing routes in undeveloped sectors. However, in existing sectors, climbers are allowed to add new routes and re-equip older ones without formal permits. Most of this work is generally carried out voluntarily, with many routes having been equipped by Paolo Pezzolato. When equipping routes, we follow the established climbing ethics: no colour markings or writing are allowed, except for trail markers on designated paths.

The best time to visit the valley is during the spring and autumn, when the climate is most pleasant. Winter climbing is also possible, particularly on sunlit walls. During summer, climbing can be enjoyed in the early morning hours and on shaded faces to avoid the heat.

Nature of the Glinščica Valley

The Glinščica Valley is a serene oasis nestled on the outskirts of the bustling coastal city of Trieste. Just beyond the city's edge, a variety of fascinating and even rare plant and animal species can be observed.

The Glinščica Valley was declared a natural park in 1996 and is part of the Natura 2000 network. The park is managed by the Trieste municipality of Dolina (San Dorligo della Valle), with the visitor centre located in the hamlet of Boljunec (Bagnoli della Rosandra).

The Italian government has issued a special document called the Conservation and Development Plan of the Glinščica Valley Nature Reserve, which outlines guidelines for the area's sustainable development and preservation.

(https://www.sandorligodolina.altervista.org/html/dati_din/c_pcs.html),

The valley takes its name from the river that originates above the village of Klanec pri Kozini in Slovenia and flows for twelve kilometres before emptying into the sea on the industrial outskirts of Trieste. It is the only permanent surface stream on the Trieste Karst, which is unusual for this region. Vegetation grows unevenly, thriving in pockets between steep rocky peaks and scree slopes. The more level areas are covered with forests and meadows, while plants typical of wetlands thrive near the river. Among the most interesting plant species found here are: the Carniolan lily or Golden Apple (*Lilium carniolicum*), Mountain pasqueflower (*Pulsatilla montana*) and Slender fritillary (*Fritillaria orientalis*). Additionally, at least three species of orchids flourish in the area: the Pyramidal orchid (*Anacamptis pyramidalis*), Adriatic lizard orchid (*Himantoglossum adriaticum*) and Lady orchid (*Orchis purpurea*).

The fauna of the Glinščica Valley is as diverse as its flora. Despite its karstic terrain, the valley benefits from an abundance of water, making it a refuge for several rare reptiles and amphibians, including: the Nose-horned viper (*Vipera ammodytes*), Agile frog (*Rana dalmatina*) and Fire salamander (*Salamandra salamandra*). The area is also home to various mammals such as: the Roe deer (*Capreolus capreolus*), Red fox (*Vulpes vulpes*), Wildcat (*Felis silvestris*) and the Greater horseshoe bat (*Rhinolophus ferrumequinum*), along with several bird species. The Greater horseshoe bat also serves as the symbol of the Glinščica Valley Nature Reserve.

To date, 130 bird species have been recorded in the Glinščica Valley Nature Reserve, with around 70 of them nesting in the area. Some of the more notable species include: the Blue rock thrush (*Monticola solitarius*), Grey-headed woodpecker (*Picus canus*), Black woodpecker (*Dryocopus martius*), Eurasian eagle-owl (*Bubo bubo*) and Rock bunting (*Emberiza cia*).

Semi-wild goats are also among the valley's native inhabitants. They originally escaped from their owner and have now settled across much of the valley.

A notable natural attraction of the valley is the 38-meter-high Supet waterfall, along with troughs, potholes and stream pools, which are perfect spots to cool off during the summer heat.

Dangers

In addition to the usual subjective and objective risks associated with alpinism and climbing, visitors should be aware of two potentially dangerous animal species. The first is snakes. They are generally shy and reclusive and while you are unlikely to encounter them on marked trails, they may be present off-path, where they can be surprised by us or we by them. The risk of encountering them increases during warmer days, from spring to early autumn. The nose-horned viper

will not inject venom but will more often deliver a dry bite instead. Nevertheless, In the event of a bite, it is strongly recommended to seek immediate medical attention and receive a tetanus shot.

The second potential danger in the valley is ticks. They are very active throughout the year, except during periods of heavy rain or extreme heat. The primary concern is the risk of a disease transmission (particularly Lyme disease and tick-borne encephalitis), especially when an infected tick remains attached to the skin for an extended period of time. Ticks should be removed as soon as possible using fine-tipped tweezers or a dedicated tick removal tool. If the tick is freshly attached, it can be removed by gently circling a finger on it. This will cause it to release on its own within a few minutes, making it easy to completely remove it.

Access to the Glinščica Valley

The main access point for most climbing routes in the Glinščica Valley is the village of Boljunec (Bagnoli della Rosandra). If you're arriving from Ljubljana, there are several ways to reach the village.

The most convenient route you can take is exiting the motorway at Kozina and continuing toward the Krvavi Potok border crossing. After crossing the border, follow the SS14 road in the direction of Bazovica.

Shortly after passing the village of Pesek, turn left and follow the signs for Jezero (San Lorenzo) and Dolina.

You will soon reach Jezero, where you can park if you're planning to climb La Grande or the routes located further to its right.

From Jezero continue right on the road toward Boršt (Sant'Antonio in Bosco). You will reach a junction where you turn left toward Hrvati, another starting point for the aforementioned routes.

Continue along the main road through Boršt. Here, the road becomes very narrow in places. Just before exiting Boršt you will reach the main road. Turn sharply left and follow the road downhill for a few more kilometres until you reach Boljunec. Park in front of the France Prešeren Cultural Center. GPS Coordinates: 45.612630°N, 13.857821°E

For those driving larger vehicles, take a more convenient route which avoids the narrower roads near Boršt. Instead, exit the highway at Podgorje toward Socerb, taking the exit immediately after the tunnel. Continue toward Socerb, passing the Socerb Castle. Follow the only road downhill, which leads past the former border checkpoint into Dolina. Turn right at the fork and you'll soon arrive in Boljunec. If you're coming from the direction of Koper, take the motorway and cross the border at Škofije, continuing onto the A4 motorway (Trieste–Venice). Head in the direction of Venice and take the first exit after entering Italy. Follow the SP12 road through the industrial zone. Continue until the road merges with the main

SP12 route. Stay to the left and follow the SP12 for approximately 2.5 km to reach Boljunec.

To reach the routes further on the right on the northern side of the valley (from La Grande onward), it is best to park at Jezero (San Lorenzo) or Hrvati. In order to reach the final routes near Botač, the most convenient access point is from the village of Draga.

Accommodation Options

The Premuda Hut is the lowest-altitude mountain hut in Italy. It was built in 1933 and renovated in 2025. It sadly does not provide overnight lodging but does serve food and drinks to visitors.

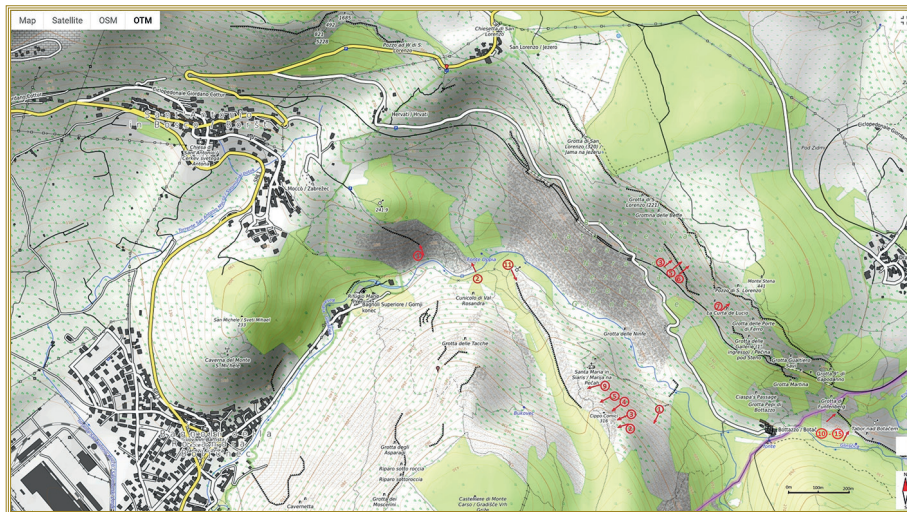
For accommodations, you'll find plenty of options in the villages surrounding the Glinščica Valley. On the Italian side, places like Boljunec, Draga, and Jezero offer overnight stays, while across the border in Slovenia, nearby towns such as Kozina and Divača provide a variety of choices.

Climbing Activity in the Glinščica Valley

The Glinščica Valley gained broader recognition in the early 20th century when climbers began to discover its potential. The steep slopes of the gorge offer surprisingly enjoyable challenges even for experienced alpinists, with routes reaching up to grade VI in difficulty. Most of the walls are easily accessible, just a 30min walk from the village of Boljunec. Both Slovenian and Italian climbers have climbed here, including the legendary Emilio Comici of Trieste. Comici founded a climbing school in 1929 which continues to operate to this day and enjoys a strong international reputation. Emilio Comici, the first Italian climber to achieve grade VI, left a lasting legacy in the climbing world. During his brief but remarkable life, he completed over 200 first ascents in the Dolomites, including some very challenging solo climbs.

Today, Trieste is home to several mountaineering clubs with active alpine sections, including SPDT (Slovensko planinsko društvo Trst), CAI 30 Ottobre and CAI Società Alpina delle Giulie. The close relationships between these clubs remains strong, much like they were at the beginning of the last century. Members from different clubs often climb together in mixed teams, socialize regularly, and attend each other's lectures and events.

Notably, most of the routes are located in Italy, while those in Pečina near Raknik and Tabor near Draga lie on the Slovenian side. When winter conditions are favourable and the Supet waterfall freezes, ice climbing is possible, with fixed anchors already in place for protection.

Pregledna karta območja

SEVERNA STRAN DOLINE - AREA NORD DELLA VALLE

MUHOVA STENA - DODICI VIE, 200 m, južna stena

Gre za krajšo in bolj položno steno, ki jo sestavljajo trije grebeni. Steno obiskujejo predvsem športni plezalci, ki plezajo krajše odseke. Nad steno se v bližini razgledišča nahajajo ostanki Funfenbergovega stolpa oziroma gradu.

1. Greben nad Muhovo steno: III-/II-III, II, višina 100 m in dolžina 180 m

Prvi plezalci niso znani

Dostop: Iz Boljunca 10 min hoje po cesti do planinske kočice Premuda. Za kočico gremo po poti čez most, nato pa po nekaj metrih zapustimo markirano pot in se usmerimo desno ob potoku. Kmalu se odcepi levo steza strmo v hrib. Sledimo ji dokler se ji ne pridruži pot z desne. Po njej nadaljujemo levo do vznožja grebena. Od kočice 10 min.

Opis: Vstop v izrazit skalnat greben z dobro skalo. Greben se po nekaj deset metrih izgubi v pobočju. Nadaljujemo poševno desno po gredi in po skrotju do drugega grebena. Temu sledimo vse do stolpa. Stolp preplezamo po levi strani. Za stolpom gremo malo desno po kotu in ploščah navzgor na grebenček. Po njem in levo po gredi na rob pri razgledni ploščadi.

Sestop: Od ploščadi levo in po markirani poti navzdol 20 min do kočice Premuda. Dalje po cesti do parkirišča v Boljuncu še 10 min.

Slika 1

MUHOVA STENA - DODICI VIE: 1. Greben nad Muhovo steno, 2. Desni greben.

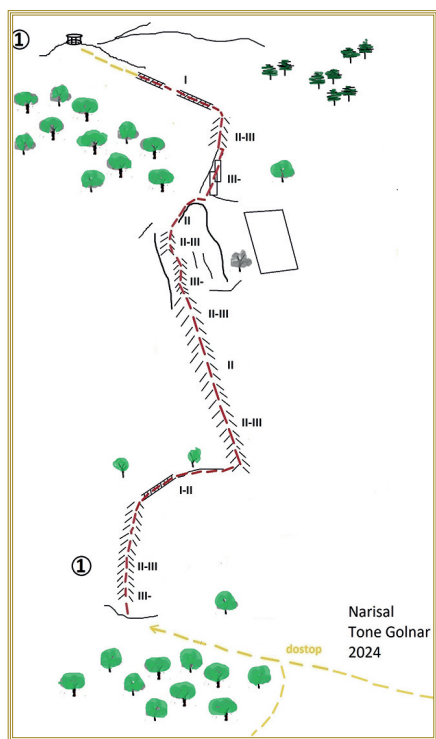
2. Desni greben: III-/II, višina 150 m in dolžina 330 m

Prvi plezalci niso znani. V stolpu je klin. Domačini imenujejo stolp Bič.

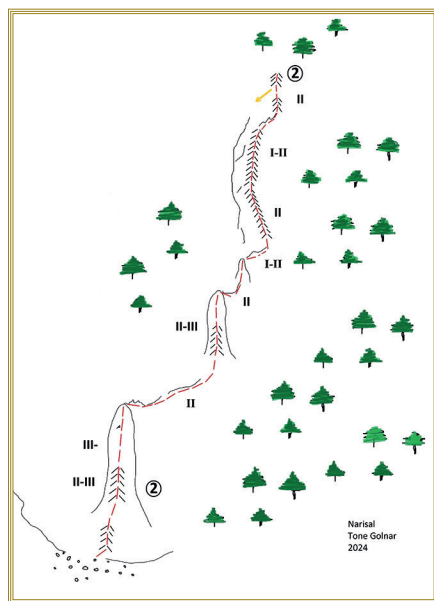
Dostop: Iz Boljunca gremo po cesti, desno od planinske kočice Premuda, dokler se ta ne konča (10 min). Nadaljujemo po planinski poti proti Botaču še 5 min dokler ne zagledamo stolpa in grebena na drugi strani potoka. Čez potok in nekaj metrov navzgor do vzhodja stolpa.

Opis: Vstop na najnižji točki grebena. Čim bolj po razu gor na vrh stolpa. V nadaljevanju se greben položi in na nekaj mestih skoraj popolnoma izgubi. Vseskozi se držimo roba stene. Krajša izpostavljena mesta preplezamo po razu ali desno od njega. Smer se zaključi na sedelcu, lahko pa nadaljujemo še nekaj metrov navzgor po skalah.

Sestop: S sedelca se spustimo desno (zahodno) gledano navzdol po pobočju in pod steno do vzhodja grebena (10 min). Nadaljujemo v smeri dostopa nazaj do izhodišča (parkirišča - 15 min). S sedelca je možno sestopiti tudi levo in skozi gozd, kar pa je manj priporočljivo.

Skica 1
MUHOVA STENA - DODICI VIE: 1.
Greben nad Muhovo steno.

Skica 2
MUHOVA STENA - DODICI VIE: 2.
Desni greben.

Slika 2

STENA - MONTE STENA: 3. La Grande, 4. Grande di Aldo e Pomo, 5. Via del chiodo schiantato, 5.a Variante Schivi, 6. Via delle vacche, 7. Via dei gufi.

STENA - MONTE STENA, 441 m, jugozahodna stena

Stena pod neizrazitim vrhom planote Stena - Monte stena (441 m) je najbolj močna in pokončna stena na tem območju. Najbolj poznan je La Grande, desno pa je še nekaj manj plezanih smeri.

Dostop: a) Iz naselja Hrvati (parkirišče tik pred hišami) sledimo betonski cesti približno 10 min, dokler ne prečka trase Štreke pri nekdanji cestninski postaji. Sledimo Štreki na levo nekaj več kot 100 m, dokler ne dosežemo skalnega pasu na levi. Malo naprej na levo vodi steza do bližnjega vhoda v jamo (zaprto z rešetko). Nekaj metrov desno od jame je vstop. 15-20 min iz Hrvatov.

b) Od naselja Jezero (San Lorenzo - parkirišče za restavracijo) se spustimo po markirani poti CAI, dokler ne pridemo do strme betonske ceste. Tukaj se pridružimo varianti a. Nadaljujemo po zgornjem opisu. 15-20 min.

Sestop: Levo (zahodno) po travnati planoti Stena – (Monte Stena) po poti ob robu stene do naselja Jezero (San Lorenzo). 15 min.

Druga možnost je, da se s planote spustimo poševno desno navzdol po pobočju in dosežemo cesto, ki vodi do Hrvatov. 20-30 min do Hrvatov.

3. La Grande: VI/V, III, višina 110 m

Prvi plezali Emilio Comici, Giulio Benedetti in Jože Cesar, 1928. Smer je dobro opremljena s svedrovci. V 90 letih sta jo opremila Andrea Varnerin in Enrico Bernardi.

Opis: Po odprti in položni zajedi navzgor do police. Nadaljujemo nekoliko levo po steni z naloženimi ploščami navzgor do terase z varovališčem. 25 m; IV. Nadaljujemo po skalnem hrbtu s ploščami do starega klina. Naprej po nezahtevnem terenu do travnate terase, kjer poteka smer iz sektorja Vergini. 25 m, IV. Ta dva raztežaja običajno združimo.

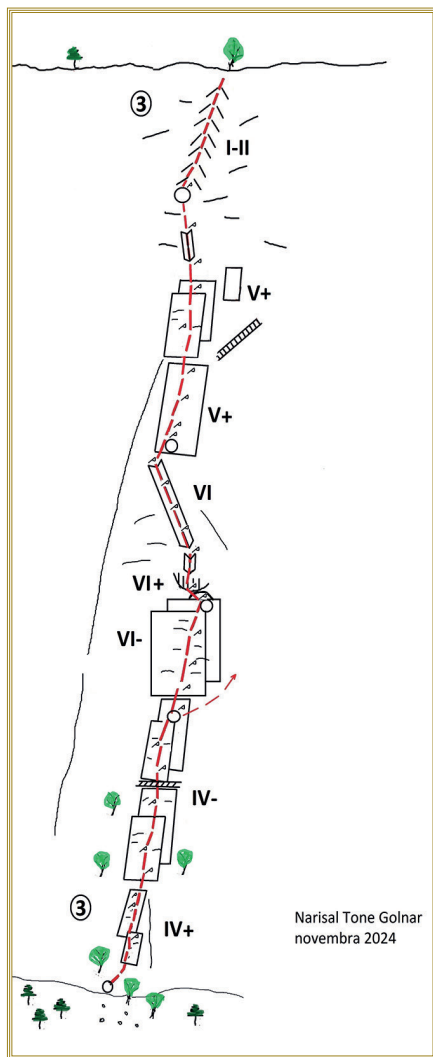
Usmerimo se navzgor proti temni plošči do velikega skalnega ušesa (mostiček). Nadaljujemo rahlo v levo, nato pa čez bolj strmo in gladko ploščo, ki vodi pod previsni pas. Neudobno varovališče je v rumeni niši, malo desno pod previsom. 15 m, V+.

Od sidrišča levo navzgor čez previs (ključno mesto), ki preide v zajedo in lažjo poč, dokler ta ne preide v strmo zajedo. Po njej in desno v lažji poraščen svet. Čez travnate skoke do varovališča. 30 m, VI.

Nadaljujemo po lahki razčlenjeni plošči malo v desno in naprej po plošči v desno do varovališča. 15 m, V+.

Nadaljujemo čez poševno ploščo in po izraziti zajedi. Dalje po poševni plošči na levi in v izrazito zajedo. Po njej navzgor v lažji teren. Nadaljujemo po poraslem stopničastem svetu do travnate grape. Ta dva raztežaja običajno združimo.

Nadaljujemo po lahkem terenu do roba stene. 20 m, II.

Skica 3

STENA - MONTE STENA: 3. La Grande.

4. Grande di Aldo e Pomo: VI/V+, V, višina 100 m

Prva plezala Aldo Varesano in Pier Giorgio Marasa »Pomo« leta 1968. Smer je s svedrovci opremil Paolo Pezzolato.

Opis: 1.R: Po smeri La Grande navzgor po ploščah proti previsu do stojšča. (45 m III, IV):

2.R: Od stojšča se usmerimo v desno ob lusk in nato navzgor po plošči, ki ima v nadaljevanju še nekaj lusk. Nato zavijemo rahlo v desno po zajedi in nato vertikalno po plošči s počjo, ki se zaključí s poličko, kjer je sidrišče. (40 m, VI+).

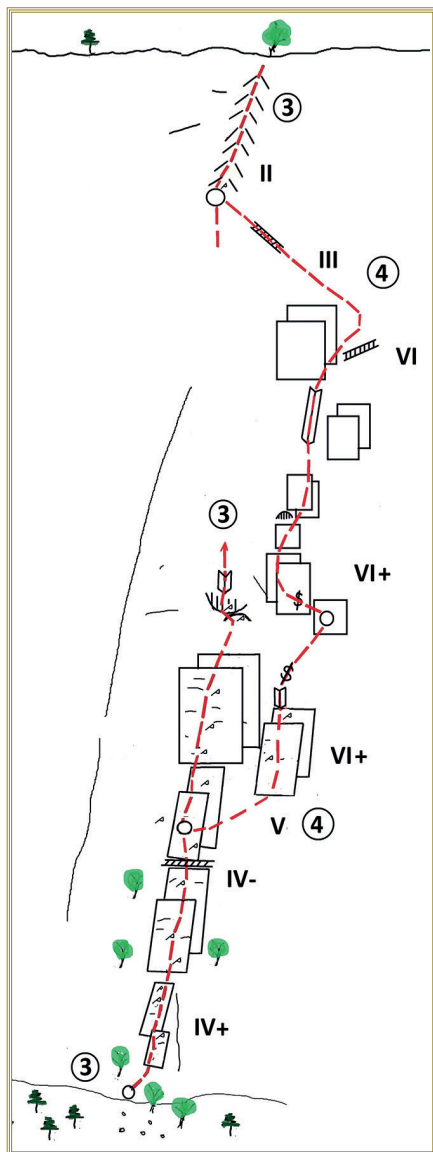
3.R: S sidrišča prečimo v levo preko počí in nato navzgor po plošči, kjer po nekaj metrih zagledamo votlino, ki jo zaobidemo po desni strani. Nato se povzpemo po razbrazdani plošči in čez manjši skalni skok priplezamo na poševno polico z nekoliko trave. Nadaljujemo ob plošči približno 10 m, nato zavijemo v levo preko trave in krajše grape do plošče, kjer je sidrišče in lahko udobno stojimo. Tukaj se smer priključi smeri La Grande. (45 m, VI+/VI).

Dalje po lahkem svetu (II) do vrha.

5. Via del chiodo schiantato: VI (A2)/V+ (A1), V, višina 100 m

Prva plezala Paolo Della Valle in P. Salvi med letoma 1946 in 1947. Prvi raztežaj smeri je sedaj opremljen in plezan kot športna smer z oceno 6b+.

Opis: Po smeri La Grande raztežaj navzgor in desno po poraščeni polici pod strmo steno do vznožja belega stebra. Po sredi stebra navzgor, nato po počí od leve proti desni in navzgor pod previs, viden od vznožja (V+, 25 m). Previs obplezamo na levi strani po zajedi preko raza. Sledimo klinom in nadaljujemo naravnost do vrha stebra (50 m). Nadaljujemo čez travnat skok in proti levi (III) po poraščeni gredi do stika s smerjo La Grande. Po njej po lahkem svetu do vrha.

Skica 4

STENA - MONTE STENA: 3. La grande,
4. Grande di Aldo e Pomo.

Nadaljujemo navzgor čez gladko steno in izstopimo levo na nagnjeno poraščeno polico. Nadaljujemo navzgor čez daljšo ploščo s poševno razpoko in proti desni. Dalje po lažjem svetu na rob stene.

5.a Varianta Schivi: V A2/III, 30 m

Prva plezala Mauro Schivi in Roberto Priolo 1968.

Opis: Po smeri Via del chiodo schiantato do previsa. Tega obidemo po desni strani (A1, A2) in nadaljujemo naravnost navzgor po kompaktni skali (V). Nadaljujemo nekoliko v desno proti plošči z manjšimi previsi (V), nato zavijemo nazaj levo čez travnat skok do police (20 m). Nadaljujemo za stebrom, zaobidemo vrh in se pridružimo originalni smeri. Po njej se vzpenjamo proti levi po poraščeni gredi do stika s smerjo La Grande. Po njej po lahkem svetu do vrha.

6. Via delle vacche: V/IV, III, 100 m

Prvi plezal Giorgio Ramani v 70. letih. Travnata gredina pod steno je bila prehojena že v 30. letih. Smer je zelo krušljiva, naložena in poraščena. Prav tako tudi ni opremljena s klini.

Dostop: Od vznožja La Grande se povzpne malo navzgor do gredine in prečimo proti desni ter navzgor proti drevesom in Sovji jami - Grotta del Gufo. Plezanju v začetnem delu se lahko izognemo po poraslem svetu bolj levo, nato pa prečimo desno pod strmim delom La Grande na prej omenjeno gredino. Dalje po njej.

Opis: Na desni vstopimo v kompaktno steno, ki vodi proti levi. Navzgor in proti levi po poraščeni gredi na vrh stebra. Sledi daljša prečnica v desno čez vbočeno ploščo pod poraščnim svetom.

Slika 3

STENA - MONTE STENA: 3. *La Grande*, 4. *Grande di Aldo e Pomo*, 5. *Via del chiodo scian-tato*, 5.a *Varianta Schivi*, 6. *Via delle vacche*, 7. *Via dei gufi*. PEČINA POD STENO – GROTTA DELLE GALLERIE: 8. *Ozri se, Teal*, 9. *Železni prton*, 10. *Via Cozzi e compagni*, 10 a *Varianta Via Cispan*.

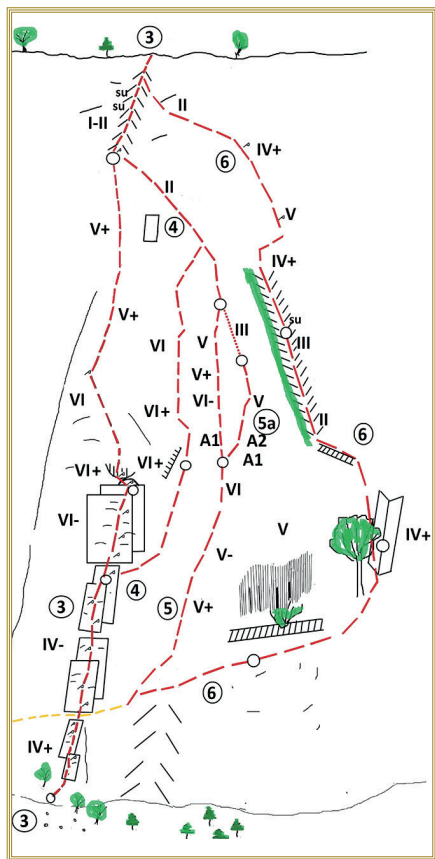
7. Via dei gufi: VI+/VI, V, dolžina 50 m

Prva plezala G. Ercolani in M. Novelli 1961. Smer se znatno podaljša z vstopom nad Štreko (po smeri *La Grande*) in z nadaljevanjem po gredini). Smer ni opremljena s svedrovci.

Zraven te smeri sta steno opremila s svedrovci danes že pokojna Marino Babdri in Paolo Jezu.

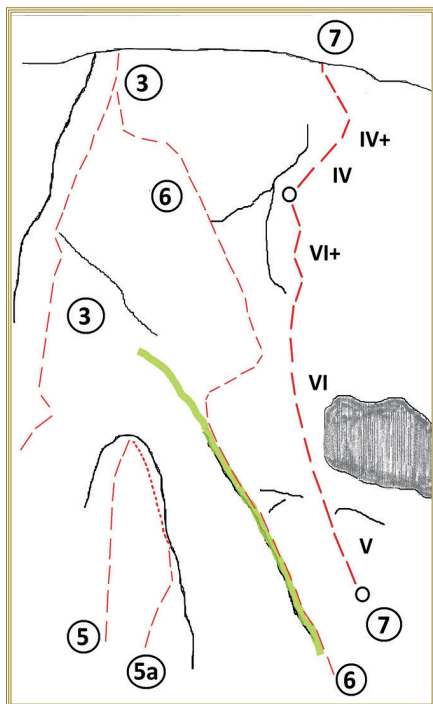
Dostop: Od vznožja *La Grande* se povzpnejo malo navzgor do gredine in prečimo desno ter navzgor pod drevesi proti votlini. Lažji dostop poteka desno od vpadnice smeri, z desne proti levi.

Opis: Takoj desno navzgor po lahkem razu (II-III) do s travo poraščenega amfi-teatra, nad katerim se pnejo previsi. Čez sivo previsno steno po počí, nato poševno proti levi in naravnost gor čez zahtevni predel (VI+, VI, V). Povzpnejo se s po-močjo ostre razčlemba raza (VI) in priplezamo do prečne travnate police. Prečimo desno do stojišča. V nadaljevanju izplezamo iz počí in se usmerimo desno, na drugo stran majhnega kota. Nadaljujemo po lažjem svetu iz stene.

Skica 5

STENA - MONTE STENA: 3. La Grande, 4. Grande di Aldo e Pomo, 5. Via del chiodo schiantato, 5.a Varianta Schivi, 6. Via delle vacche.

Skica 6

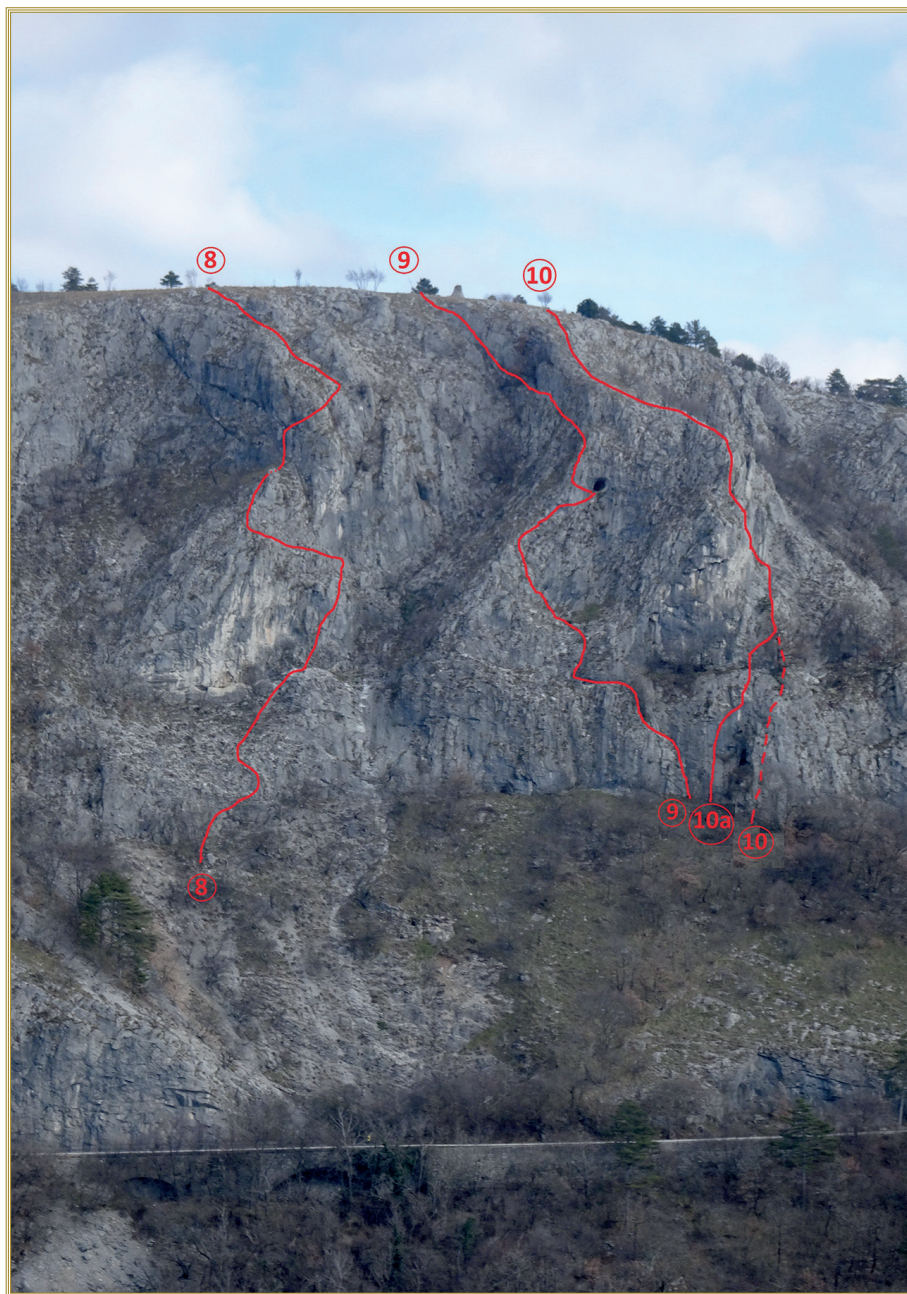
STENA - MONTE STENA: 3. La grande, 5. Via del chiodo schiantato, 5.a Varianta Schivi, 6. Via delle vacche, 7. Via dei gufi.

PEČINA POD STENO – GROTTA DELLE GALLERIE

Dostop: Iz Drage se sprehodimo po planinski poti CAI št. 15 v smeri proti Botaču. Pot nas v približno 20. minutah pripelje na Štreko. Tu zavijemo desno in po približno 500 m zagledamo ob poti možica, kjer se usmerimo navzgor pod steno. Nato hodimo še približno 200 m in pridemo do Jame pri tunelu (Grotta delle Gallerie).

Slika 4
STENA - MONTE STENA: 7. *Via dei gufi.*

Slika 5
PEČINA POD STENO – GROTTA DELLE GALLERIE: 8. Ožri se, Teal, 9. Železni
prton, 10. Via Cozzi e compagni, 10 a Varianta Via Cispan.

Slika 6

PEČINA POD STENO – GROTTA DELLE GALLERIE: 8. Ozri se, Teal!

8. Ozri se, Tea!: VI/IV,III, dolžina 135 m

Prvi plezali Simona Glavan in Nataša Marčeta 9. 3. 2025. Spominska smer Tei Jankovič.

Potrebna oprema: klini, zatiči, metulji in podaljšani kompleti.

Opis: Vstop približno 100 m levo od Jame pri tunelu (Grotta delle Gallerie).

1. R: Vstop ob drevesu. Preko plošč se povzpne do manjšega drevesa, nadaljujemo nekoliko v levo preko plošč in zajede. Za vmesno varovanje uporabimo drevo in skalna ušesa. Sidrišče na drevesu tik pod ploščo z zajedo, kjer udobno stojimo.

2. R: Vstop preko zajede v težji del smeri. Sledimo strehi, ki jo zaobidemo po desni preko zajede, tako da prečimo nekoliko v desno. Nato se povzpne preko plošč in večje počni na strm travnat svet s kamenjem, ki je nekoliko krušljiv. Na roglju naredimo sidrišče. Plezalki sta v smeri zabili dva klina.

3. R: Od tu prečimo nekaj metrov v levo mimo plošč, kjer dosežemo raz. Nadaljujemo s plezanjem po razu, vse dokler se teren nekoliko ne položi in preide v travnato pobočje. Na drevesu pod steno naredimo sidrišče, kjer udobno stojimo.

4. R: V nadaljevanju vstopimo v steno preko večje luske in plezamo proti strehi. Tik pod njo zavijemo desno v plošče, kjer po nekaj metrih dosežemo izstopni raz. Sledi lažje plezanje, ki se nadaljuje po travnatem svetu, ki postaja vse bolj položen. Na drevesu naredimo sidrišče, desno pa zagledamo večji stolp, ki nam v primeru burje služi za zavetje. Sprehodimo se do planote Stena (Monte Stena).

Sestop: S Stene (Monte Stena) v desno po pohodniški poti do vasi Draga, 15 min

9. Železni prton: IV/III-II, dolžina 150 m

Prvi plezali Simona Glavan, Nataša Marčeta in Miloš Švagelj konec februarja 2025. Smer ni opremljena, je pa dovolj skalnih ušes in počni za metulje in druga premična varovala.

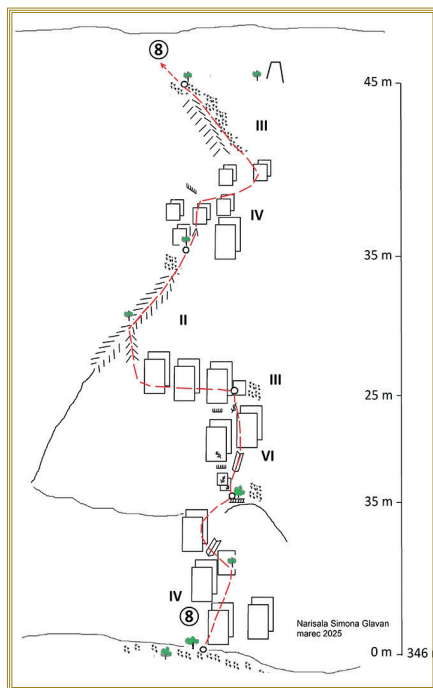
Opis: Vstop približno 50 m levo od Jame pri tunelu (Grotta delle Gallerie).

1. R: Vstop pri drevesu, ki raste poševno, sidrišče pri SU (skalnem ušesu). Plezamo navzgor po počni, nato po nekaj metrih nekoliko v levo diagonalno proti drevesu. Od tu nadaljujemo prečno levo ob ploščah in stopimo na polico, kjer naredimo sidrišče na SU. Že od tu vidimo vhod v jamo Železni prton. 35 m.

2. R: Nadaljujemo preko počni v plošči in po nekaj metrih zavijemo mimo plošč levo na raz. Ta po nekaj metrih zavije v desno. Plezamo po razu vse do vstopa v jamo, kjer lahko na SU (ali na jeklenici, ki vodi do jame) naredimo sidrišče in udobno stojimo. 50 m.

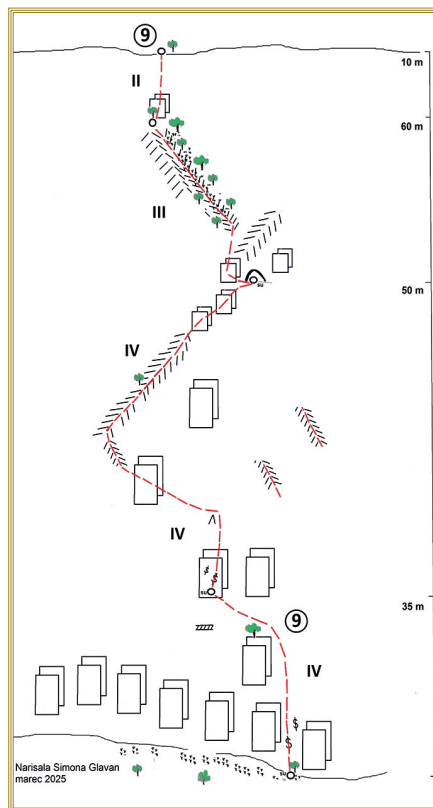
3. R: Levo ven iz jame in nato desno preko krajše plošče ter strmega pobočja, kjer se mešajo trava, zemlja in nekoliko manj stabilne manjše skale. Prečimo do večjega drevesa, kjer naredimo sidrišče. Stojišče je pod steno. 60 m.

4. R: Sledi lažje plezanje preko razbrazdane plošče, ki nas kmalu privede na rob

Skica 7

PEČINA POD STENO – GROTTA DELLE GALLERIE: 8. Ozri se, Tea!

Skica 8

PEČINA POD STENO – GROTTA DELLE GALLERIE: 9. Železni prton.

stene - Stena (Monte Stena), kjer na drevesu naredimo sidrišče. 10 m. Sestop kot pri smeri Ozri se, Tea! (8).

10. Via Cozzi e compagni: IV/III, 100 m

Prvi plezal Napoleone Cozzi leta 1910. Smer nekateri imenujejo tudi Via David Cassani. Smer je v spodnjem delu zelo krušljiva in nevarna, zato se danes večinoma pleza po varianti (Via Cispan), ki je opremljena s svetrovci.

Opis: Originalni vstop je desno od jame. Ker je vstopni del desno od jame krušljiv, so nov vstopni del (Via Cispan) opremili levo od jame.

Po krušljivi in razčlenjeni plošči navzgor in levo k drevesu na stojišče. Levo od drevesa po krušljivi steni navzgor in desno v zajedo.

Navzgor po zajedi, ki je dobro opremljena s svetrovci in čez previs. Proti levi navzgor čez ploščo (na desni so vertikalne plošče mimo katerih plezamo). Plezanje

Slika 7

PEČINA POD STENO – GROTTA DELLE GALLERIE: 9. Železni prton.

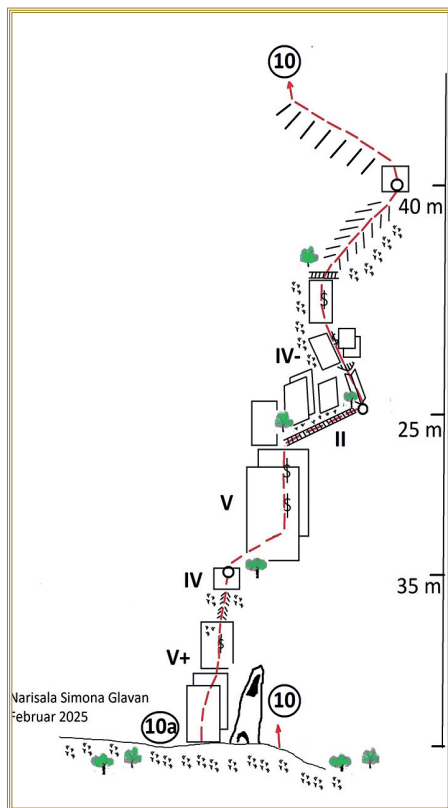
nam olajšajo tudi počti. Nato se usmerimo desno po plošči in dosežemo poličko, ob kateri je drevo. Sledi lažje poplezavanje po položnem razu do plošče s sidriščem. Od tu se sprehodimo do vršne planote.

Sestop kot pri smeri Oztri se, Tea! (8).

10. a Via Cispan: V+/V, IV, 2 raztežaja, dolžina 100 m

Prvi plezal in opremil leta 2022 Franco Pischianz, ki mu po domače rečejo Cispan.

Opis: Vstop levo od Jame pri tunelu (Grotta delle Gallerie).

1. R: Po razčlenjeni plošči navzgor (kmalu je prvi svedrovec) in dalje ob pomoči počni na manjši raz. Naprej po njem pod ploščo.

2. R: Čez ploščo nekoliko v desno in mimo drevesa. Nadaljujemo navzgor čez ploščo s počjo, ki postane višje razbrazdana. Malo za tem ponovno pridemo v poč in preko skoka v lažji svet. Višje zagledamo drevo. Po dokaj položnem terenu oziroma po polici prečimo v desno pod ploščami do drevesa.

3. R: Navzgor po zajedni in čez previs. Tukaj se varianta združi z originalno smerjo (ki je sedaj dobro opremljena s svedrovci). Proti levi navzgor čez ploščo (na desni so vertikalne plošče mimo katerih plezamo). Plezanje nam olajšajo tudi počni. Nato se usmerimo

Skica 9

PEČINA POD STENO – GROTTA DELLE GALLERIE: 10. Via Cozzi e compagni, 10 a Varianta Via Cispian.

desno po plošči in dosežemo poličko, ob kateri je drevo. Sledi lažje poplezavanje po položnem razu do plošče s sidriščem. Od tu se sprehodimo do vršne planote.

PEČINA PRI RAKNIKU, 300 m, južna stena

Naslednje smeri v tem pobočju potekajo na slovenskem ozemlju, a so jih opremili večinoma italijanski plezalci.

11. Pilastro del rettore: 5c/5b, dolžina 105 m

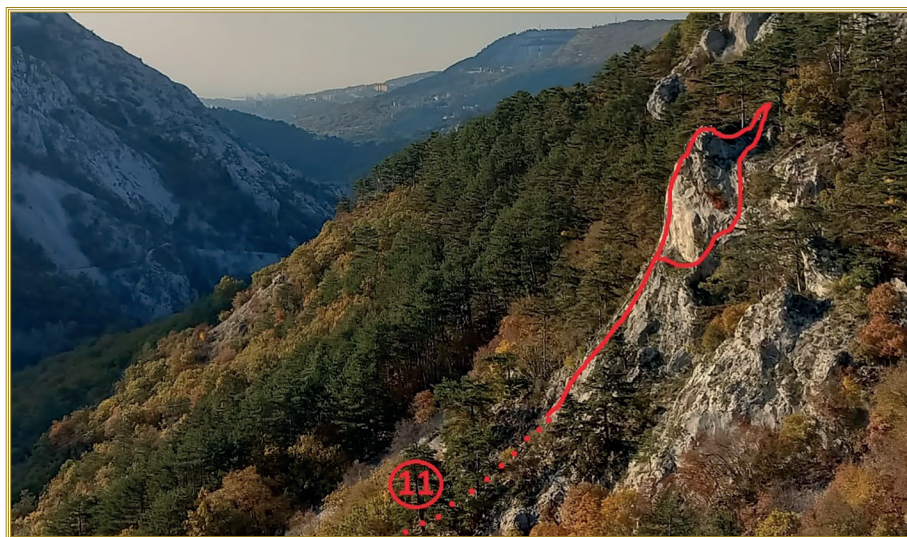
Prva plezala Andrea Orlini in Paolo Pezzolato, 14. 3. 2023 (z direktnim izstopom), z desnim izstopom pa Sara Gojak in Paolo Pezzolato, 24. 12. 2023. Smer je v celoti opremljena s svedrovci, vmes so možnosti za varovanje v skalnih ušesih, nameščena so sidrišča, ponekod tudi s pomožnimi vrvicami. Slovenski prevod smeri je Rektorjev steber.

Dostop: Najlažji in najhitrejši je dostop iz Drage. Parkiramo v bližini gostilne in se do Štreke sprehodimo po planinski poti CAI št. 15. Na Štreki zavijemo levo in se sprehodimo skozi dva tunela in takoj za drugim sestopimo po lažjem brezpotju.

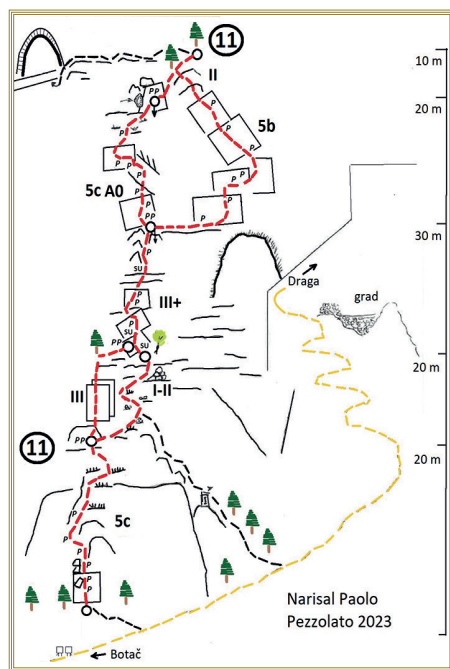
Slika 8

PEČINA PRI RAKNIKU – GROTTA DEL TASSO: 11. *Pilastro del rettore*. TABOR PRI DRAGI – TABOR DI DRAGA: 12. *Senza pace*, 14. *Via Comici*, 15. *Hidrovorinik*, 16. *RL76*, 17. *Facili roccette e simpatiche radici*.

Slika 9

PEČINA PRI RAKNIKU – GROTTA DEL TASSO: 11. *Pilastro del rettore*.

Skica 10

PEČINA PRI RAKNIKU – GROTTA
DEL TASSO: 11. Pilastr del rettore.

nalno navzgor po ploščah in sledimo svedrovcem. V nadaljevanju postopoma priplezamo v lažji svet, kjer se sprehodimo in izdelamo sidrišče na enem izmed dreves pod steno.

Sestop: Iz smeri izstopimo levo na Štreko in se po njej usmerimo desno po planinski poti CAI št. 15 in vrnemo na izhodišče. 20 min.

TABOR PRI DRAGI, 300 m, južna stena

Naslednje smeri v tem pobočju potekajo na slovenskem ozemlju, a so jih opremili italijanski plezalci. V steni je spominski železni križ v spomin Carlu Zanieru, ki se je ponesrečil 3. 5. 1931. Bil je osnovnošolski otrok, ki je na šolski ekskurziji splezal v steno, ker je želel biti kot Emilio Comici, vendar se je ponesrečil, ker ni imel plezalskih izkušenj.

12. Senza pace – Brez miru: 5c/5b, III, dolžina 75 m

Prva plezala Radivoi Lenardon in Paolo Pezzolato, 4. 3. 2025. Smer je opremljena s svedrovci.

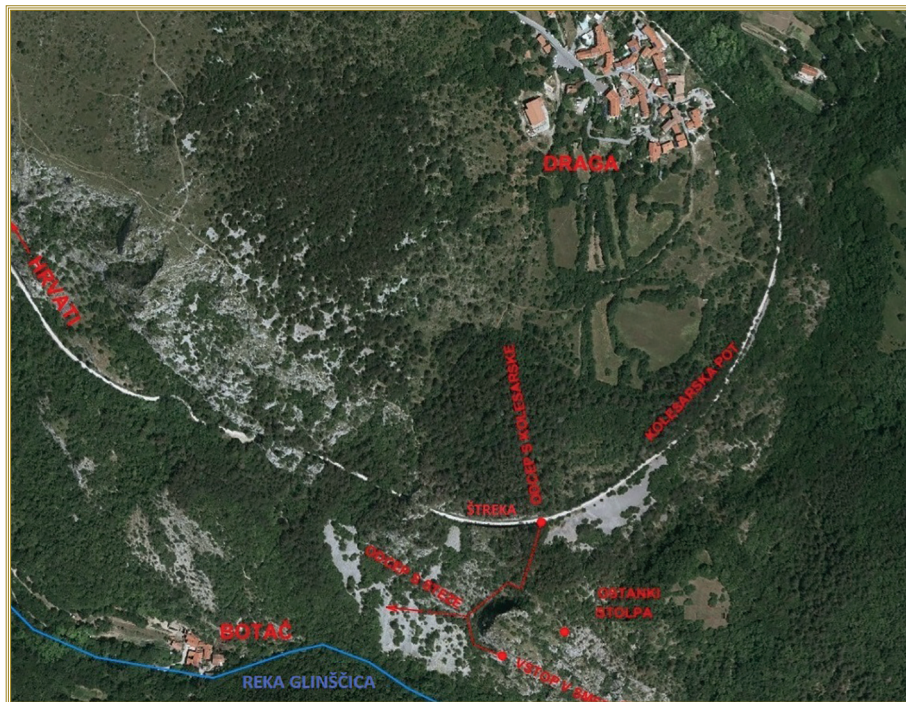
Spustimo se približno 500 m in sicer do table »državna meja«. Nekaj metrov pred tablo zavijemo desno proti steni, kjer vidimo prvi svedrovec v smeri. 20 min.

Opis: 1.R: Vstop preko plošče in navpično navzgor, nato sledi prehod na naloženo polico. Sidrišče na plošči pod drevesom.

2. R: Nadaljujemo z lažjim plezanjem po plošči in desno od dreves, še naprej po plošči, kjer se povzpemo na polico pod naslednjo ploščo, kjer naredimo sidrišče.

3.R: Nadaljujemo navzgor po razčlenjeni plošči na polico kjer v steni naredimo sidrišče. Od tu sta dve možnosti za nadaljevanje: levo težja ali desno lažja.

4.R: Desna varianta; Prečimo preko police precej v desno, nato nadaljujemo po krušljivem razu (pri premagovanju tega mesta si lahko pomagamo z nameščeno vrvjo), nato plezamo diago-

Slika 10a

TABOR PRI DRAGI – TABOR DI DRAGA: Dostop do stene.

Dostop kot pri smeri Pilastro del rettore, kjer namesto desno pod steno sestopimo s poti levo. Spustimo se diagonalno levo navzdol po brezpotju približno 100 m, do vstopa v smer.

Opis: Vstop tik nad potjo v najnižjem delu stene. Čez ploščo navzgor in desno do drevesa z zanko. Nadaljujemo levo in po plošči navzgor do klina. Tukaj malo desno navzdol in mimo drevesa diagonalno levo navzgor, nato desno na stojišče pod ploščami. Malo desno in čez plošče navzgor, še malo desno in čez naložene bloke gor do stojišča. Dalje čez ploščo in po razbitem svetu do skrotja ter navzgor do stojišča pri niši. Desno in navzgor čez ploščo, nato levo in navzgor po plošči ter po stopničastem svetu na vrh stene. Stojišče pri drevesu.

13. Stodvajsetletni steber: 6a+, dolžina 70 m

Prva plezala Jernej Bufon in Borut Bogatez leta 2024. Smer je opremljena s sve-drovci, priporočamo nekaj podaljšanih kompletov.

Opis: Vstop je 20 m pred smerjo Comici, levo od izrazite rjave lope v steni. Čez lahke plošče do manjšega trebuha, čezenj in proti levi do gladke plošče. Po

Slika 10

TABOR PRI DRAGI – TABOR DI DRAGA:
12. Senza pace.

poči navzgor, nato desno gor po strmi steni do sidrišča. Še naprej navzgor na polico in tukaj malo desno (možen izhod desno po polici), nato po lažjem svetu gor na rob stene.

15. Hidrovorinik: 5c/II, dolžina 60 m

Prva plezala Sara Gojak in Paolo Pezzolato, 23. 3. 2024. Smer je opremljena s svedrovci.

Dostop kot pri smeri Senza pace – Brez miru.

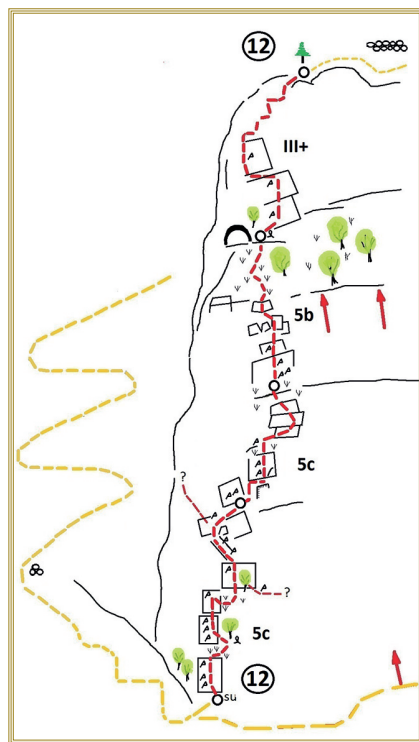
njej do sidrišča (ključno mesto 6a+). Nadaljujemo po lepo razčlenjenem stebru (5b) ter pred njegovim zaključkom prečimo po plošči nekaj metrov desno, nato naravnost gor čez rob stene.

14. Via Comici: V/IV, III, dolžina 70 m

Smer je s svedrovci opremil Franco Pischianz.

Dostop kot pri smeri Senza pace – Brez miru.

Opis: Vstop malo levo od vpadnice železnega križa. Po gredi in dalje po

Slika 11

TABOR PRI DRAGI – TABOR DI DRAGA: 12. Senza pace.

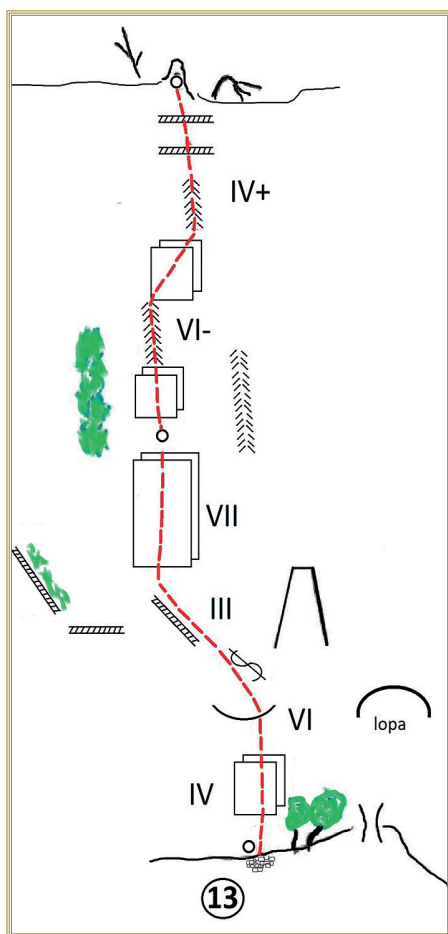
Opis: Po kotu desno od spominskega križa navzgor do poraščenega sveta, nato desno po polici in čez plošče do sidrišča. Naprej proti levi čez plošče do roba stene.

16. RL76: 5c A1/IV, II, dolžina 80 m

Prva plezala Radivoi Lenardon in Paolo Pezzolato, 24. 11. 2023. Smer je opremljena s svetrovci.

Dostop kot pri smeri Senza pace – Brez miru.

Opis: Vstop malo desno kot za Via Comici, desno od raza. Po ploščah poševno desno navzgor do police z drevesom. Levo navzgor po črni steni proti niši, nato levo od žlebičev gor do drevesa z zanko. Nadaljujemo čez plošče navzgor do zanke, nato skozi kamin in levo na poraščeno polico. Levo in po lažjem svetu navzgor, nato čez ploščo in na rob stene.

Skica 11a

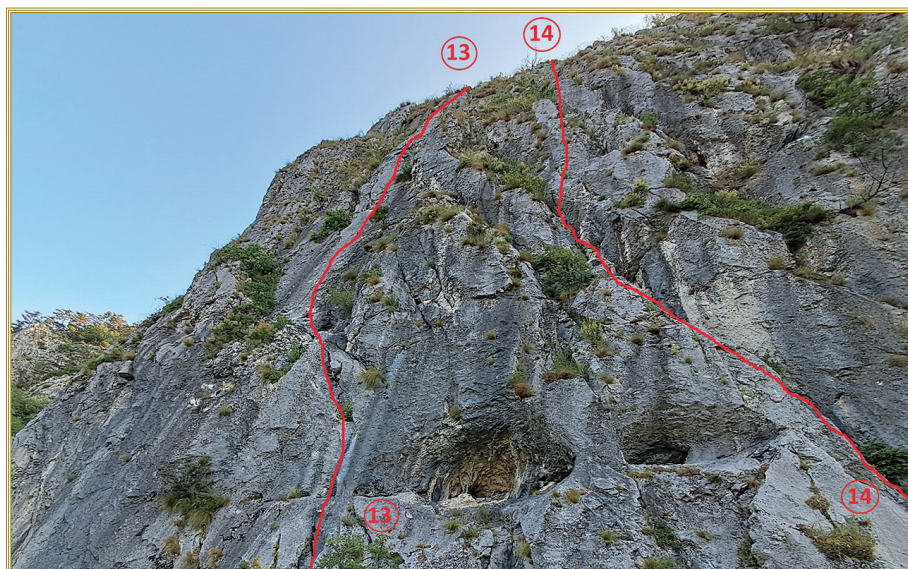
TABOR PRI DRAGI – TABOR DI DRAGA: 13. Stodvajsetletni steber.

17. Facili roccette e simpatiche radici: IV-/III, višina 100 m

Prvi plezalci niso znani. Smer je mestoma krušljiva.

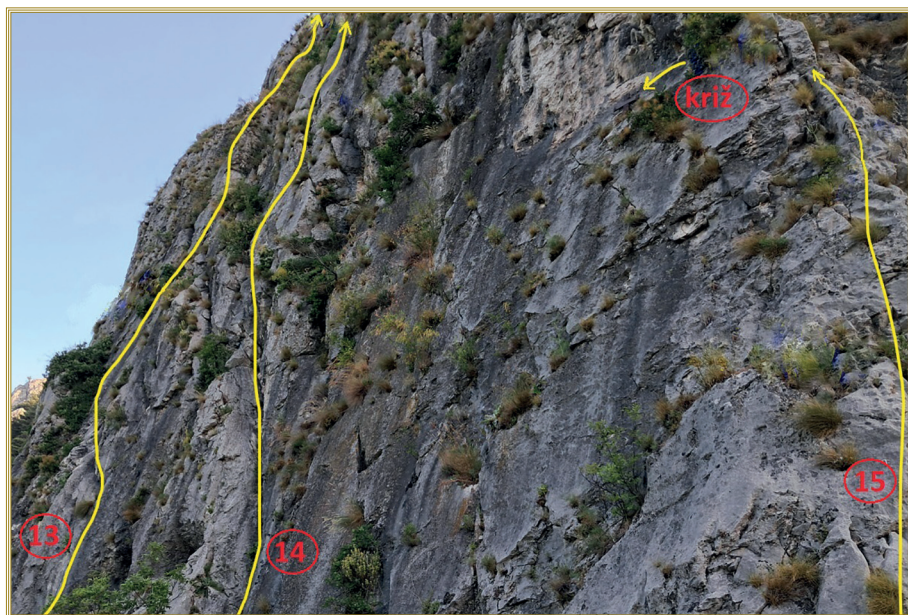
Dostop: Od parkirišča v Boljuncu po markirani poti v Botač. 40 min. Nadaljujemo skozi vas Botač, čez vrt gostilne, nato naprej ob strugi Glinščice mimo ostankov mlina še približno 200 m. Tu opazimo 10 m levo od struge 10 m dolgo in 5 m visoko steno, nad katero se nadaljuje glavna stena z razi in grapami. V levem delu stene je tudi izrazita korenina, ki raste v razpoki. Vstop je označen s pomožno vrstico. Lažji in hitrejši je dostop, ki je opisan pri uvodu smeri v Taboru pri Dragi.

Opis: 1. R: Vstopimo v levem delu stene, po korenini. Plezamo vzdolž navpične razpoke, iz katere poganja velika korenina. Nato nadaljujemo levo po grebenu, vidnem že od vstopa. Malo

Slika 11

TABOR PRI DRAGI – TABOR DI DRAGA: 13. Stodvajsetletni steber, 14. Via Comici.

Slika 11a

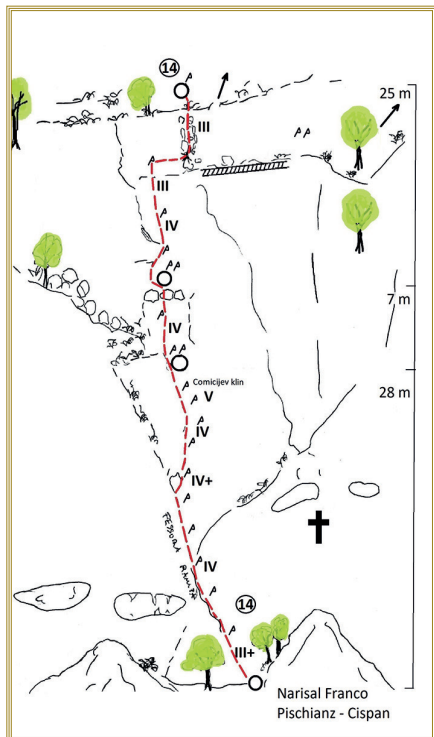
TABOR PRI DRAGI – TABOR DI DRAGA: 13. Stodvajsetletni steber, 14. Via Comici, 15. Hidrovorinik.

pred koncem prečimo v desno na teraso. V tem raztežaju je veliko majavih kamnov (tudi velikih). 35 m, III/IV.

2. R: Nadaljujemo po grebenu, ki se dviguje rahlo desno nad stojiščem dokler ne dosežemo grmička. V tem raztežaju se kakovost skale izboljšuje. 45 m, III.

3. R: Nadaljujemo po zajedici na desni strani, nato pa v lažjem plezanju na zadnji (vršni) rogelj v grebenu. 20 m, II-III.

Sestop: Nadaljujemo po lahkem grebenu in mimo ostankov tabora do Štreke in po njej levo dokler je ne preseka cesta. Dalje sta dve možnosti. Po progi nadaljujemo do odcepa (levo) za kočo Premuda. Navzdol do kočice in dalje po cesti do parkirišča. 1 h.

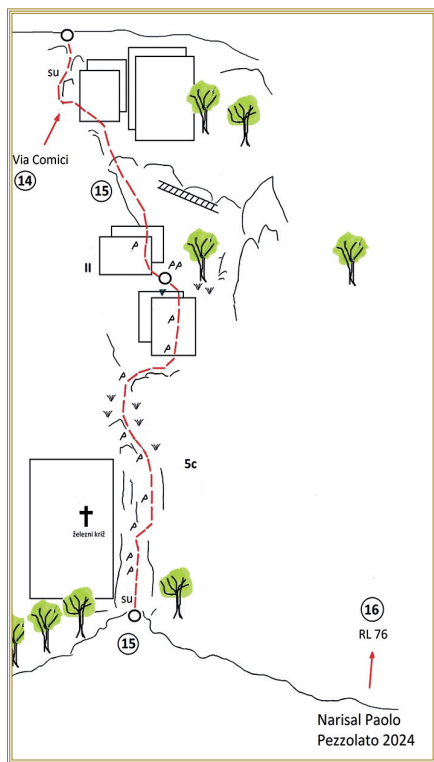

Skica 12

TABOR PRI DRAGI – TABOR DI DRAGA: 14. Via Comici.

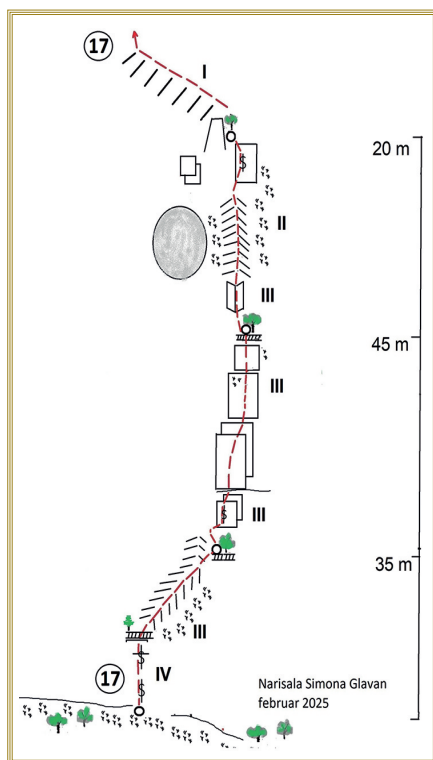
Druga možnost je, da se po cesti spustimo do Botača in od tam po poti do ceste in po njej mimo planinske kočice do parkirišča. 50 min.

Tretja možnost, če smo dostopili iz Drage je, da gremo po Štreki v desno in naprej po markirani poti do Drage.

Skica 13

TABOR PRI DRAGI – TABOR DI DRAGA: 14. Via Comici, 15. Hidrovorinik, 16. RL76.

Skica 15

TABOR PRI DRAGI – TABOR DI
DRAGA: 17. *Facili roccette e simpatiche radici.*

JUŽNA STRAN DOLINE - AREA SUD DELLA VALLE

POČIVENCA – CRINALE, 316 m, vzhodna stena

Če gledamo steno z nasprotne strani doline s Štreke, nas pritegnejo gladke položne plošče levo od cerkvice Marije na Pečeh. Desno se vleče položen skalnat greben, ki je zanimiv za lažje plezanje. Steno so do polovice oziroma do vrha plošč že pred leti opremili s svetrovci za potrebe alpinističnih in plezalnih tečajev. Na dveh mestih se svetrovci nadaljujejo še naprej do roba stene. Kasneje je bila stena preplezana do vrha vsaj še na dveh mestih.

Dostop: Od Boljunca (parkirišče pred Kulturnim domom Franceta Prešerna) krenemo po cesti do kočice Premuda (do sem je dovoljena vožnja z avtomobili med

Slika 12

SEVERNA STRAN DOLINE - AREA SUD DELLA VALLE: *Vrisane poti.*

Slika 13

SEVERNA STRAN DOLINE - AREA SUD DELLA VALLE: *Vrisane poti.*

delavniki). 15 min. Po cesti gremo do konca, nato dalje po kolovozu in stezi v smeri proti Botaču. Pot se zložno dviguje in nas vodi nad dolino Glinščice. Na ovinku se odcepi Greben nad Počivenco. 10 min. Nadaljujemo in pri razcepu poti pod cerkvijo Marije na Pečeh krenemo po spodnji poti do vznožja plošč. Od široke markirane poti se usmerimo po stezici proti ploščam (tukaj vstop v smeri v ploščah). Nadaljujemo levo pod ploščami in navzgor po grapi na robu gozdička. Naravnost gor pri votlini je vstop v Spigolo Verde. Za smeri Mirabilis in Navus prestopimo na drugo stran poraščenega grebena. 15 min (skupaj od parkirišča 40-45 min).

Sestop: Vsi sestopi potekajo z vrha mimo cerkve Marije na Pečeh po markirani poti. Do parkirišča 45-50 min. Še hitrejši in prikladnejši je sestop proti jugu po markirani poti, ki poteka (na južni strani) pod Počivenco.

1. Kozji hrbet: III-/II, I, dolžina 200 m

Prvi plezanci niso znani. Po delu smeri poteka opuščena markirana pot. Smer je priporočljivo plezati pozimi, da se izognemo srečanju s kačami.

Dostop: Po markirani poti od Boljunca proti Botaču. Pod cerkvijo in ploščami do krajšega vzpona po stopnicah, dokler ne pridemo do vznožja raza. Tukaj vidimo na skali dve markaciji – rdečo in modro. Nad skalnim skokom vidimo močni bor. Levo okoli skal in po gozdu 20 m navzgor pod desni raz (pod borom). 30 min.

Opis: Možna sta dva vstopa. Po desni strani desnega grebena malo navzgor in prestop levo čez raz: Ob levi strani raza navzgor, dokler se greben ne položi in preide v travnato pobočje. Druga možnost je, da prečimo 10 m v levo do levega grebena. Po desni strani po kotu navzgor dokler se teren ne položi in preide v travnato pobočje. Tukaj desno do stika s prej opisano varianto. Ob robu navzgor in med redkimi drevesi do skal. Po položnih skalnih ploščah navzgor do grebena. Po grebenu, ki je sprva strm, potem pa vedno bolj položen do vrha. Nadaljujemo po travnatem hrbtu do markirane poti na grebenu.

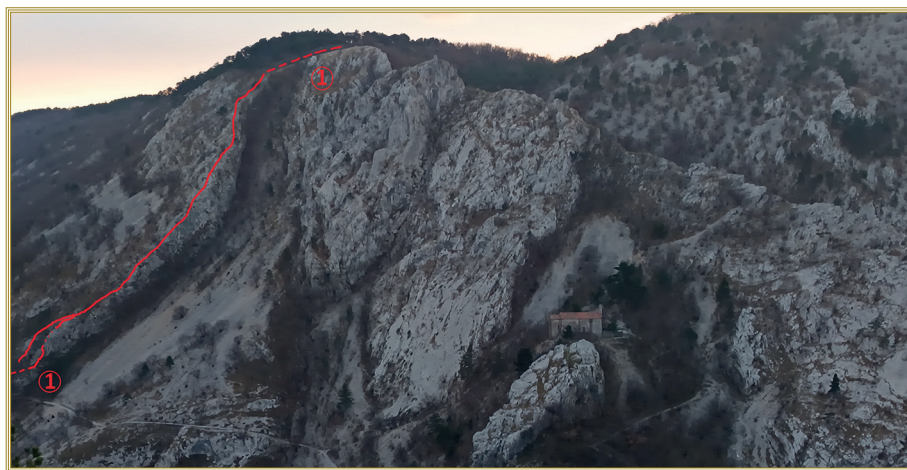
Sestop: Desno po grebenu in levo po grapici navzdol. Nadaljujemo do Comijevega stolpa. 5 min.

2. Mirabilis: V/III, dolžina 100 m

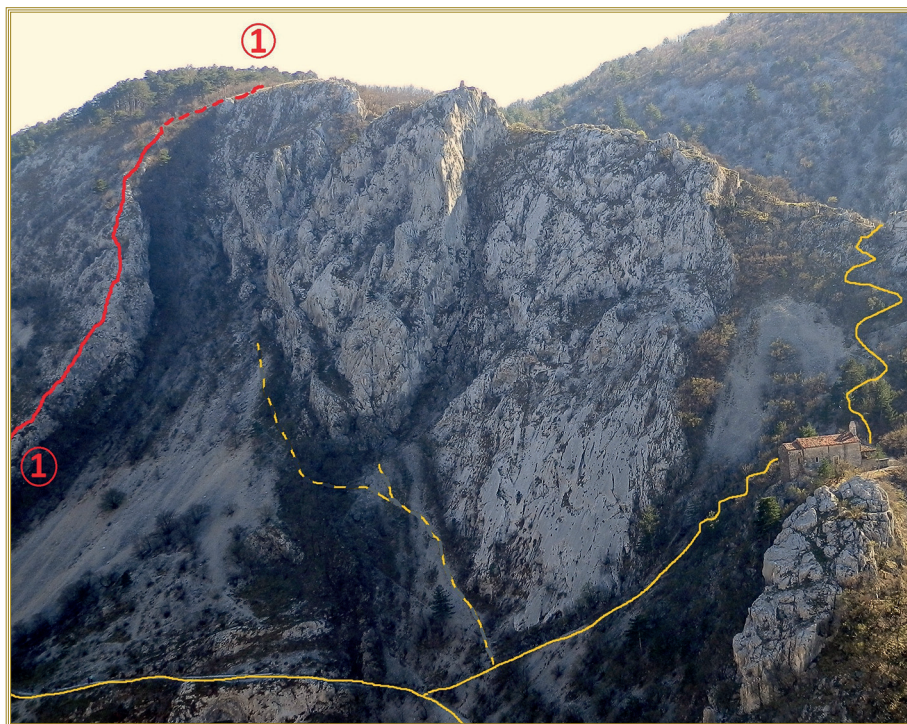
Prva plezala Suzana in Viktor Relja 28. 3. 2010.

Potrebujemo komplet metuljev, trakove in zatiče. Smer ni opremljena. Za varovanje je na voljo dovolj rogljev, skalnih ušes in dreves.

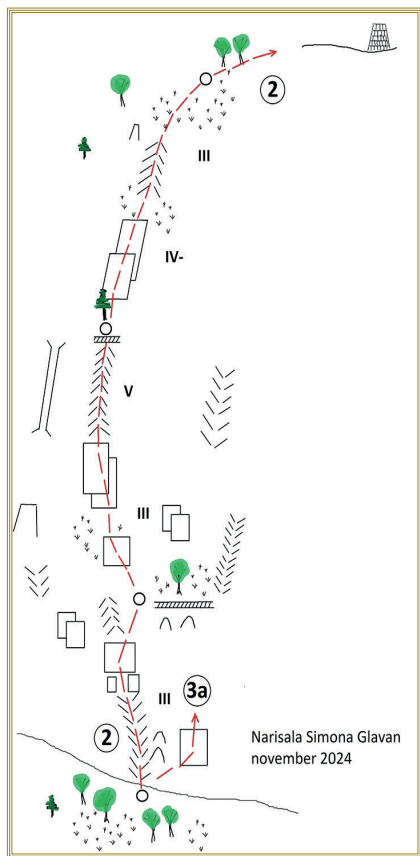
Opis: Vstop ob rdeči piki, levo od plošče, kjer je vstop v sosednjo smer Mago di Oz (napis na skali). Vstopimo levo v grapo, ki je nekoliko krušljiva, po njej in mimo dveh večjih rogljev, kjer smer zavije desno čez raz na udobno polico s travo. Na drevesu naredimo sidrišče. (III, dolžina 30 m).

Slika 14
POČIVENCA – CRINALE: 1. Kozji hrbet.

Slika 15
POČIVENCA – CRINALE: 1. Kozji hrbet.

Skica 16

POČIVENCA – CRINALE: 2. *Mirabilis*,
3a. *Mago di Oz*.

2010. Smer je opremljena s svedrovci.

Opis: 1. R: Vstop s travnatega terena, pri drevesu, kjer pričnemo plezati po razčlenjenem svetu (II), tik ob rdeči puščici, ki nakazuje potek smeri. Sprva lahko potplezavamo mimo dreves, kjer se teren prične strmo vzpenjati (IV) in nato preko luske kmalu stopimo čez skalnat skok na prečno travnato polico. Preko nje pridemo do stene in na enem izmed dreves naredimo sidrišče, kjer lahko udobno stopimo. (25 m).

2. R: Od drevesa nadaljujemo mimo rdeče pike na skali čez razčlenjen teren (III), ki nato preide v ploščo, na kateri je nekaj trave in postane zahtevnejša (V). V plošči si pomagamo sprva z lusko na levi, nato pa še z drugo na desni strani. Kmalu zagledamo prva skalna ušesa - tu se smer združi s smerjo *Mago di Oz*. Skalna ušesa

V levo čez travo, nato čez ploščo (III), ki je nekoliko krušljiva, ponovno čez travo, nato čez ploščo (V) in po razu do večjega bora z nekoliko neudobnim stojiščem. Bor lahko uporabimo za sidrišče. (III/V, dolžina 50 m).

Nad borom gremo čez ploščo (IV-), ki ima v desnem delu SU z vrstico, nato čez raz (III), ki se položi. V nadaljevanju pridemo v lažji svet kjer stopimo na travo in se teren položi. Sidrišče naredimo na drevesu. Sestopimo do Comicijevega stolpa, kjer se zaključijo tudi ostale smeri. (IV-/III, dolžina 35 m).

3.a *Mago di Oz*: 5c/5b, dolžina 40 m

Prvi plezalci niso znani. Smer je v celoti opremljena s svedrovci.

Gre za varianto smeri *Navus*. Smer poteka čez plošče in je opremljena s svedrovci.

Opis: Vstop malo desno od smeri *Mirabilis* (napis in puščica pri vstopu). Po plošči in poč naravnost navzgor na poševno gredo in dalje proti desni navzgor čez plošče, do stika s smerjo *Navus*. Po njej do vrha.

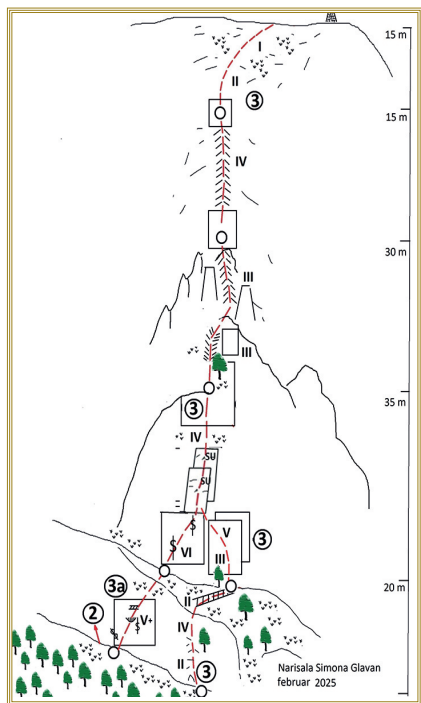
3. *Navus*: V/IV, III, dolžina 100 m

Prva plezala Suzana in Viktor Relja, 28. 3.

Slika 16

POČIVENCA – CRINALE: 2. *Mirabilis*, 3a. *Mago di Oz*, 3. *Navus*, 4. *Spigolo verde*.

Skica 17

POČIVENCA – CRINALE: 2. *Mirabilis*,
3a. *Mago di Oz*, 3. *Navus*.

Zelo lepa smer s kratkim in napetim osrednjim delom. Popolnoma opremljena s svedrovci.

Opis. Vstop iz votline. Desno navzgor po stebričku, sledi prestop levo nad obo-
kom votline in dalje po grebenu navzgor. Nadaljujemo po ploščah rahlo proti levi,
nato desno po polici obplezamo strmo stenico. Nadaljujemo levo po grapici nav-
zgor do majhne vbočene stenice. Na desni strani čez plošče navzgor, prestop v
levo čez previsno stopnjo in desno v zajedo. Po zajedi in desno na ramo ter malo
dol pod steber. Sprva po levi, nato po desni strani strmega in ozkega stebra nav-
zgor, dokler se ne položi. Dalje naravnost navzgor po razčlenjenih ploščah do ra-
mena pod vršno glavo. Prestop desno v kot, po plošči navzgor in levo pod
drevesom v lažji svet pod vrhom. Še 20 m navzgor na vrh.

PLOŠČE – FORMAL, severovzhodna stena

Smeri v ploščah so s svedrovci opremlili za potrebe alpinističnih šol. Večina smeri
se zaključi s sidriščem po 60 do 70 metrih. Če plezamo dalje do roba stene, smeri
presežejo 100 m. Skrajno leva (sedaj *Dolce far niente*) in desna imata nadaljevanje

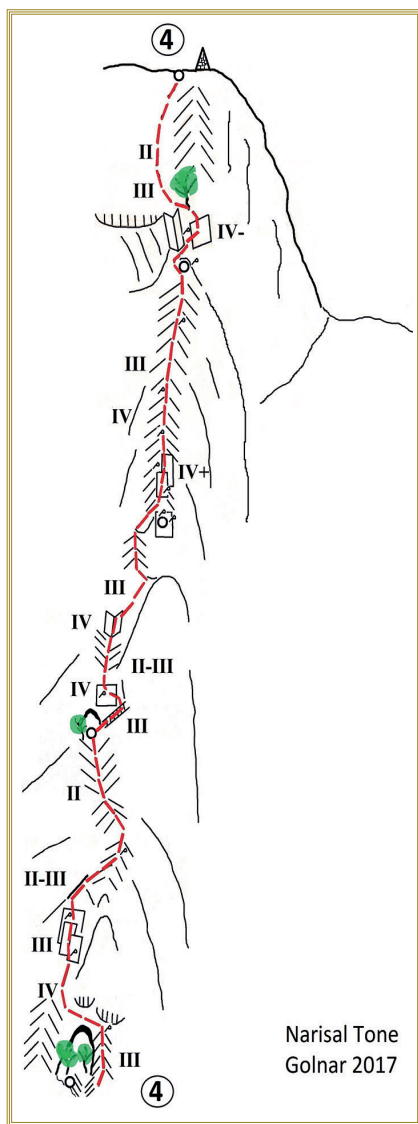
lahko uporabimo za vmesno varovanje. Plošča se nato nekoliko položi (IV) in
kmalu preide v udobno travnato polico, kjer naredimo sidrišče na boru. (45 m).

3. R: Nadaljujemo po grapi (III), v katero nas usmeri klin. Malo proti desni in desno mimo stolpa ter dalje navzgor po razčle-
njenem razu. Nadaljujemo levo od stolpa po grapi. Na vrhu grape se držimo desno
in plezamo po razu, kjer ves čas sledimo svedrovcem. Teren je tu nekoliko bolj
strm in krušljiv (IV). Nato zagledamo ploščo s svedrovci, kjer si uredimo si-
drišče. (30 m).

4. R: Nadaljujemo čez ploščo in po polož-
nem razu navzgor do naslednje plošče.
(15 m). Od tu po lahkem svetu proti desni
navzgor na rob stene pri Comicijevem
stolpu. (15 m).

4. Spigolo verde: IV+/III-IV, višina 100 m

Prvi plezal G. Benedetti, 1932. Opremil
Paolo Pezzolato.

Skica 18
POČIVENCA – CRINALE: 4 *Spigolo verde*.

6a. Varianta izstopa: IV/III, 70 m

Prvi plezalci niso znani. Smer je mestoma poraščena in ponekod krušljiva. To varianto smo nekajkrat plezali za izstop iz Leve v ploščah. Morda je v steni ostala še kakšna zanka. Ključno mesto je kratek navpični in krušljivi skok sredi smeri.

do roba stene opremljeno s svedrovci in zankami. V ploščah je možnih še več lažjih ali težjih variant, od katerih so tiste v desnem delu stene opremljene s svedrovci.

5. Dolce far niente: IV/III, višina 130 m

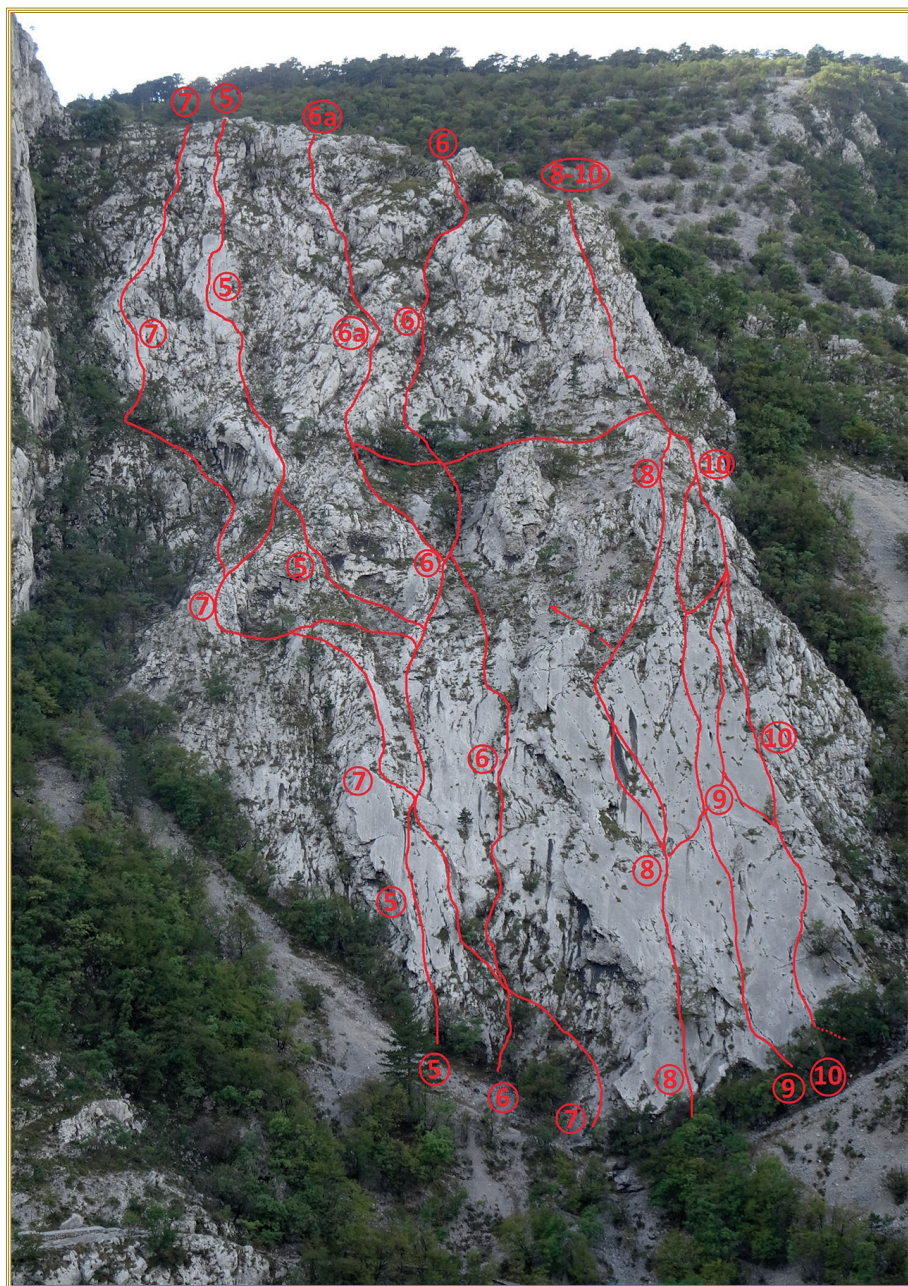
Prvi plezalci niso znani. Smer je dodatno opremil in poimenoval Bogdan Rojs leta 2022.

Opis: Vstop v plošče v levem delu stene pri drevesu (napis in klin pri vstopu). Po nagnjenih ploščah navzgor do gredine. Nadaljujemo po ploščah mimo majhnega bora, nato rahlo proti desni v lažji svet. Tukaj sta možni dve varianti. Prva vodi vodoravno levo na greben in po njem navzgor. Druga pa vodi poševno levo navzgor po travah in mimo dreves v kot, ki ga preplezamo in prestopimo levo, nato nadaljujemo po grebenu. Sledi vzpon čez strm podstavek, ki nas pripelje na poličko pod gladko nagnjeno ploščo. Čez ploščo navzgor in pod vrhom prestop v desno. Čez previs navzgor in po ploščah na rob stene..

6. Vmesna smer: III-/II, višina 130 m

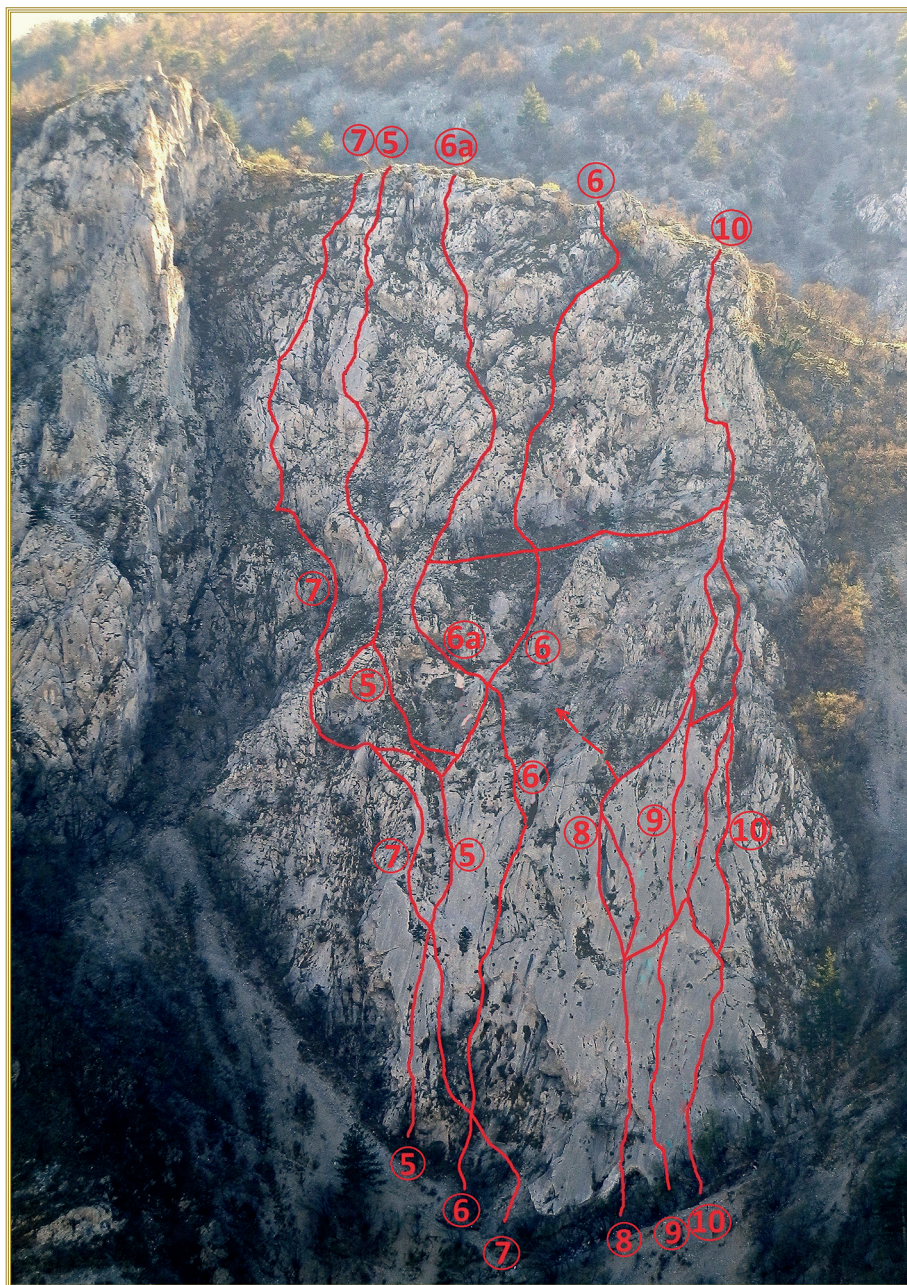
Prvi plezalci niso znani. Smer je mestoma poraščena in ponekod krušljiva.

Opis: Vstop malo desno od smeri Dolce far niente, na najnižjem delu stene. Po kotu po razčlenjenem svetu levo od plošč navzgor. Nadaljujemo z vzpenjanjem in iščemo najlažje prehode vse do roba stene.

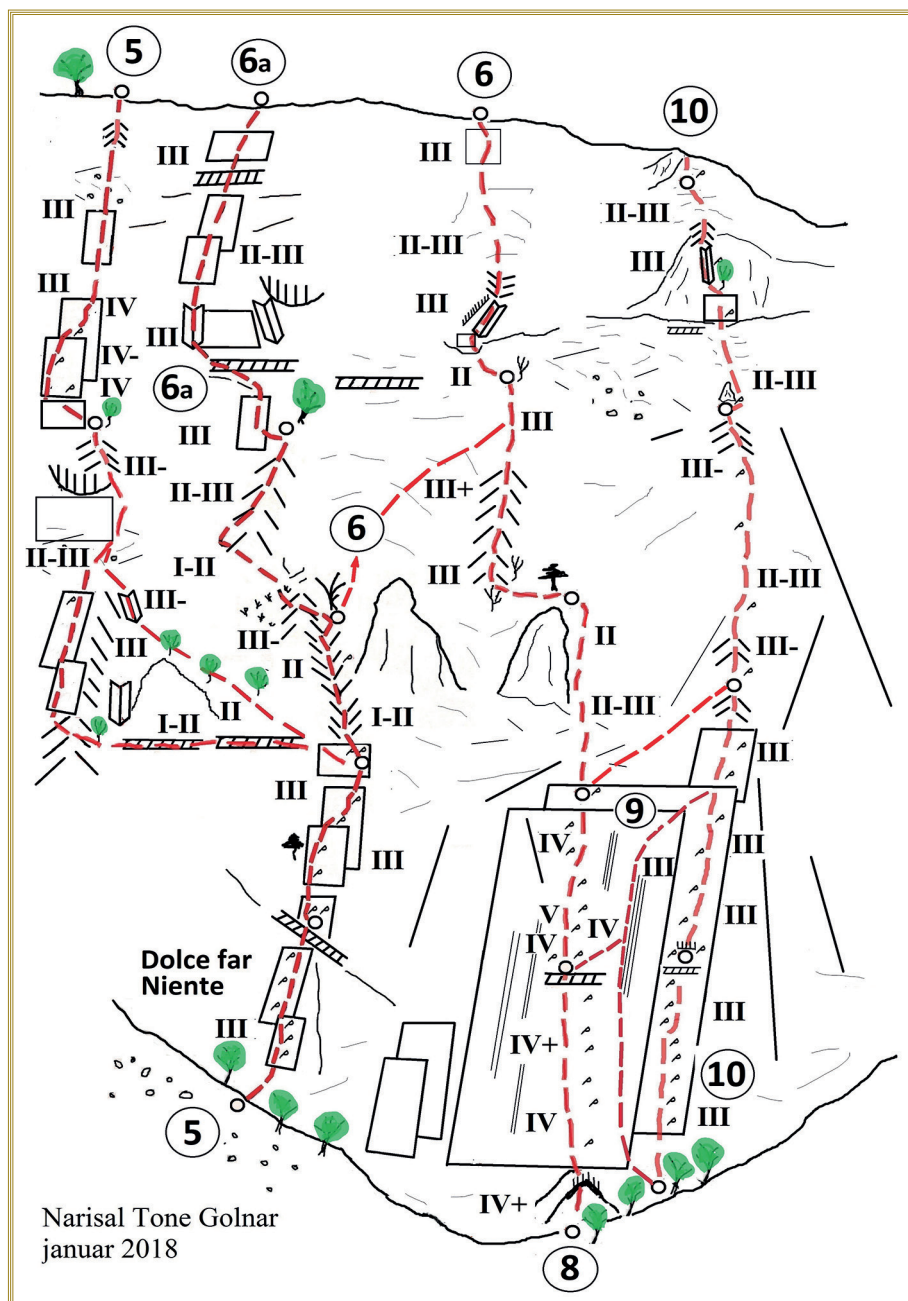
Slika 17

PLOŠČE – FORMAI: 5. *Dolce far niente*, 6. *Vmesna smer*, 6a. *Varianta izstopa*, 7. *Mai dire mai*, 8. *Leva v ploščah*, 9. *Srednja v ploščah*, 10. *Desna v ploščah*.

Slika 18

PLOŠČE – FORMAI: 5. Dolce far niente, 6. Vmesna smer, 6a. Varianta izstopa, 7. Mai dire mai, 8. Leva v ploščah, 9. Srednja v ploščah, 10. Desna v ploščah.

Skica 19

PLOŠČE – FORMAI: 5. Dolce far niente, 6. Vmesna smer, 6a. Varianta izstopa, 8. Leva v ploščab, 9. Srednja v ploščab, 10. Desna v ploščab.

7. Mai dire mai: IV/III, višina 130 m

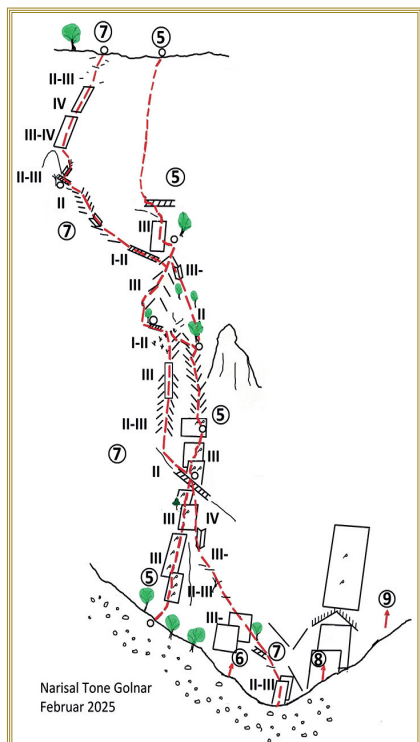
Prvi plezali Simona Glavan, Tone Golnar in Ljubo Hansel, 8. 2. 2025. V neopremljeni smeri je nekaj zank.

Opis: Vstop 15 m desno od smeri Dolce far niente, na najnižjem delu stene. Po nekakšnem kotu, po položnih ploščah malo navzgor, nato poševno proti levi pod gladko pregrado do žleba, desno od plošče. Po kotu navzgor in prestop levo na desni rob plošče (levo poteka smer Dolce far niente). Po robu navzgor (ali po kotu desno od plošče) in mimo drevesa na stojišče. Poševno v levo po gredini, nato navzgor po neizrazitem grebenčku s ploščami do gredinice. Levo po polički in malo navzdol do drevesa na začetku grebena kjer si uredimo stojišče. Prestop levo na greben in po njem 10 m navzgor, nato poševno proti levi po gredi pod strmo steno. Še naprej proti levi po z drevesi poraščenem terenu. Po razčlenjeni zajedici čez kratek skok in naprej pod spodjeden steber, nad katerim so plošče. Stojišče pri drevesu. Poševo desno po razčlenjeni zajedici in mimo drevesca, nato levo navzgor na greben z nagnjenimi ploščami. Iskaje najlepših prehodov čez plošče in po lažjem svetu na rob stene.

Slika 19

POČIVENCA – CRINALE: 11. Comicijev greben (Filo del Crinale).

Skica 20

PLOŠČE – FORMAI: 5. *Dolce far niente*, 6. *Vmesna smer*, 7. *Mai dire mai*, 8. *Leva v ploščah*, 9. *Srednja v ploščah*.

8. Leva v ploščah: V/IV, III, višina 120 m

Prvi plezalci niso znani.

Opis: Vstop v spodjedeno ploščo v obliki črke A. Čez majhen previs v ploščo in po njej naravnost navzgor do stojišča. Tukaj je več možnosti. Originalna smer poteka naravnost navzgor čez gladko ploščo (V) sledeč svedrovcem (ta, približno 5 m visoki del lahko obidemo po desni strani (IV-, lahko pa se izognemo tudi s krajšo prečnico v desno in diagonalno desno gor do stika s Srednjo smerjo v ploščah). Sledi prestop desno v razčlenjeno ploščo. Dalje po razčlenjeni plošči cel raztežaj navzgor. Po lažjem svetu prečimo raztežaj desno do stika z Desno smerjo v ploščah. Po njej navzgor na rob stene.

9. Srednja v ploščah: III/III-, II, višina 110 m

Prvi plezalci niso znani.

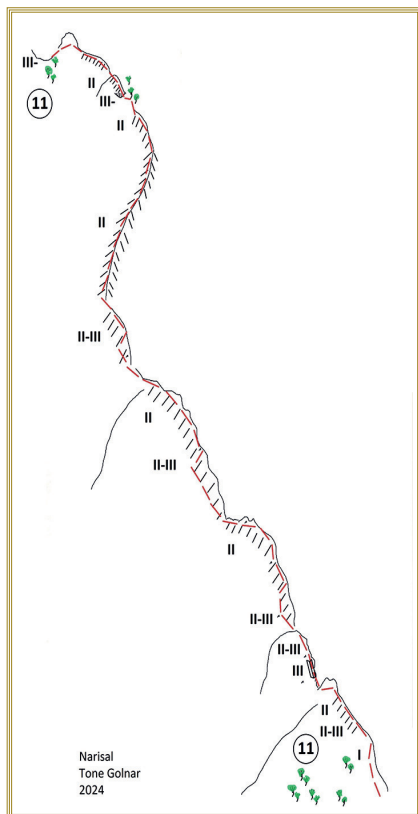
Opis: Vstop malo levo od Desne v ploščah. Naravnost navzgor čez plošče in dalje proti desni. Držimo se desnega roba plošč dokler ne priplezamo na gredino k stolpiču. Dalje kot pri desni v ploščah

10. Desna v ploščah: III-/II, višina 120 m

Prvi plezalci niso znani.

Opis: Vstop v desnem delu stene pri drevesu. V levo po polički in poševno desno navzgor po položnih razčlenjenih ploščah do udobne police pod trikotnim previsom. Levo od previsa navzgor in dalje po ploščah do konca. Dalje dve možnosti. Naravnost navzgor čez plošče in po lažjem, razčlenjenem terenu na gredino. Druga možnost je da plezamo po grebenčku desno nad nami. Stojišče pri stolpiču. Še malo navzgor do strme vršne stene. Po kotu na desni malo navzgor nato po polički v levo, še malo navzgor in prestop v levo na raz. Po razu in dalje po razčlenjenem svetu na rob stene.

Opomba: V plezalnih vodnikih in na terenu lahko vidimo, da je s svedrovci oprem-

Skica 21
POČIVENCA – CRINALE: 11. Comici-
jev greben (Filo del Crinale).

naravnost navzgor po desni strani raza. Drugi skok se nahaja pred koncem. Tukaj prestopimo levo čez spodjedeno skalno stopnjo in nadaljujemo po lahkem grebenu. Vrh na koncu smeri lahko zaobidemo po levi (III-), lahko pa splezamo na vrh in se spustimo naravnost na sedlo (III) in na markirano pot.

ljenih vsaj šest krajših smeri do sredine stene oziroma do vrha plošč. Opisali in predstavili smo samo štiri.

POČIVENCA – CRINALE, severni greben

11. Comicijev greben (Filo del Crinale): III/II, višina 160 m, dolžina 600 m

Prvi plezal Napoleone Cozzi v začetku 20 stoletja. Greben nekateri imenujejo tudi Comicijev greben. Smer so s svedrovci opremili člani CAI Pordenone.

Dostop je s poti, ki vodi iz Boljunca proti Botaču. Vstop je na ovinku, malo za tem, ko pridemo iz gozda. Iz Boljunca 25-30 min.

Opis: Greben je usmerjen proti severo-severo-zahodu. Dolžina smeri je več kot 500 m, višinska razlika od vstopa do izstopa na pot pa 160 m. Na bolj izpostavljenih mestih so zavrtani svedrovci. Dve mesti sta III- težavnosti, ostalo je lažje (od I - II-III). Grebenu sledimo čim bolj po razu. Če hodimo levo po stezi, to ni več smer ampak sprehod.

Prvi navpični skok premagamo s sedelca

Slika 20

POČIVENCA – CRINALE: 11. Comicijev greben (Filo del Crinale).

Viri

Tine Mihelič; Plezalni vodniček Glinščica, samozaložba.

Istra, Športno plezalski vodnik, Sidarta 2024.

David Smart; Emilio Comici, Sidarta 2023.

Jurij Ravnik; Kraški rob, Toka Piki, 2019.

Tullio Piemontese; Arrampicare a Trieste, Trieste, Lint, 1984.

Fulvio Colombo, Stanko Flego in Lidia Rupel; Kasnoantični refugium v dolini Glinščica pri Trstu; Un refugium tardoantico nella Val Rosandra presso Trieste, Koper – Capodistria 2023.

Dario Gasparo in Elio Polli; Krajinska slikovitost Doline Glinščice, Pohodne poti v naravnem rezervatu, Interreg IIIA, december 2021.

Mauricio Radachic, Val Rosandra, Dolina Glinščice, Guida alla sua storia e ai suoi piccoli segreti, Italo Svevo Trieste, 2009

[wwwhttp://www.riservavalrosandra-glinscica.it/sl](http://www.riservavalrosandra-glinscica.it/sl)

Zahvala

Zahvaljujemo se vsem, ki so kakorkoli prispevali k nastanku tega vodnika.

Hvaležna sem vsem, ki so z menoj preplezali smeri v dolini Glinščice med nastajanjem tega vodnička in mi pomagali zbrati dragoceno gradivo: Nataši Marčeta (AO Nova Gorica), Milošu Švaglju (AO Vipava), Tadeju Razingarju (AO Vipava) in Ljubu Hanslu (AO Kozjak).

Dolina Glinščice je zame vedno posebno mesto, saj jo obiskujem z mislijo na Ireno, s katero sem tukaj preplezala svoje prve smeri, zato ta vodnik posvečam njej.

Iskrena zahvala gre tudi Jerneju Bufonu in Sandyju Slavcu iz AO SPDT ter Paolu Pezzolatu (članu Società Alpina delle Giulie), ki mi je odprl vrata v skrite, mirne kotičke doline.

AO Vipava mi je podaril neprecenljivo znanje o alpinizmu, kjer člane spodbujamo k vzajemnosti, sodelovanju, podpori, postopnosti in sprejemanju različnosti. Posebno zahvalo si zaslužita tudi Tamara Kovač, ki je prispevala angleške prevode, ter Jernej Šček, ki je s strastjo oblikoval predgovor vodnička.

Vsak obisk info točke v rezervatu je bil prijeten, zahvaljujoč Mojci Briščik, ki mi je velikodušno pomagala pri zbiranju informacij in mi priporočila literaturo.

Na koncu pa iz srca hvala Tonetu Golnarju, ki me je povabil k temu čudovitemu projektu, me vztrajno podpiral in motiviral. Brez njega tega vodnička ne bi bilo.

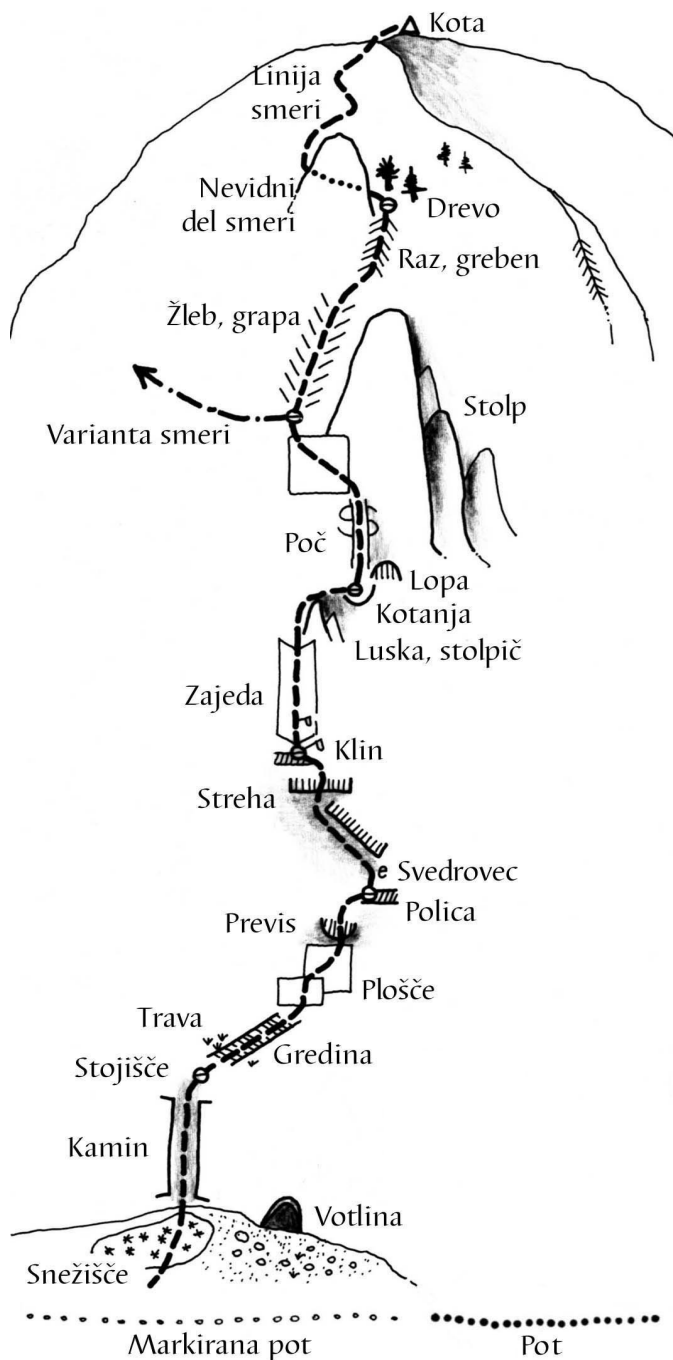
Simona Glavan

Zahvaljujem se soavtorici Simoni Glavan, ki je neutrudno preplezala večino smeri v Glinščici, da smo lahko izboljšali opise in skice. Njeno delo je bilo izjemno pomembno tudi z vidika povezovanja z lokalnimi plezalc in zamejskimi Slovenci. Tako je to knjižno delo pridobilo še dodatno vrednost.

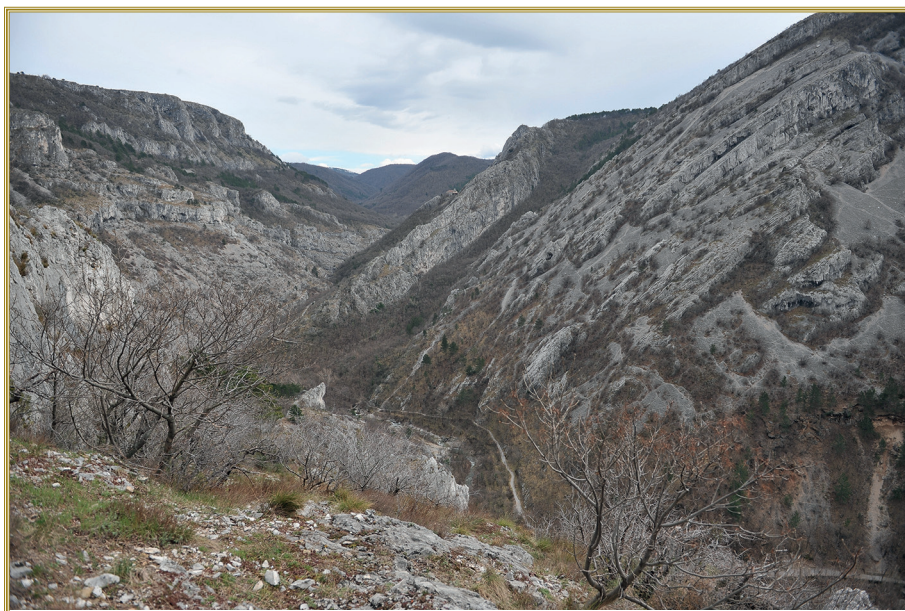
Posebna zahvala gre dolgoletnemu prijatelju Vitu Tementu, ki je uredil in oblikoval večino mojih knjig, dolgoletnemu soplezalcu Bogdanu Rojsu za slike sten in skupno odkrivanje območja. Profesorju Jerneju Ščeku za čudovito uvodno besedo, gospodu Jerneju Bufonu, članu AO SPDT, za vsebinski in jezikovni pregled, Romani Daugul za jezikovni pregled dela besedila, Luki Božiču za ornitološki uvid v območje, s podatki pa sta veliko prispevali tudi Elena Bandi in Tamara Kovač. Brez Paola Pezzolata pa bi bili prikrajšani za kar nekaj opisov in podatkov. On je tudi odgovoren, da je plezanje v mnogih smereh v dolini Glinščice bolj varno in prijetno.

Tone Golnar

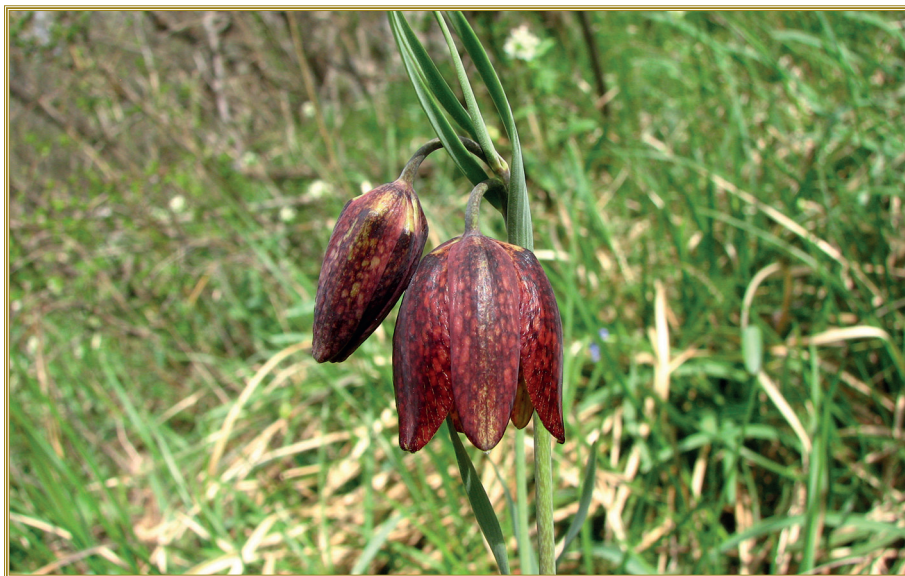
Uporabljeni simboli v skicah

Utrinki iz smeri

Pogled s Štreke na dolino Glinščice. Foto Janez Šturm.

Gorska logarica (*Fritillaria orientalis*). Foto Tone Golnar.

Na pol divja koza na Štreki. Foto Simona Glavan.

Slap Supet. Foto Tone Golnar.

Desni greben v Muhovi steni. Foto Tone Golnar.

Koze na Monte Stena. Foto Simona Glavan.

Slap Supet. Foto Simona Glavan.

Desni greben v Muhovi steni. Foto Minea Kiker.

Desni greben v Muhovi steni. Foto Simona Glavan.

V prvem raztežaju v smeri La Grande. Foto Simona Glavan.

Začetek smeri Grande di Aldo e Pomo. Foto Simona Glavan.

V smeri Grande di Aldo e Pomo. Foto Simona Glavan.

Star klin v smeri Grande di Aldo e Pomo. Foto Simona Glavan.

Via delle vacche. Foto Simona Glavan.

Via dei gufi. Foto Simona Glavan.

Nataša v zadnjem raztežaju smeri Ozri se, Tea!. Foto Simona Glavan.

Na prvem sidrišču v smeri Železni prton. Foto Simona Glavan.

Sidrišče v jami v smeri Železni prton. Foto Simona Glavan.

Paolo Pezzolato nad Steno. Foto Simona Glavan.

Paolo Pezzolato pri opremljanju smeri Pilastro del rettore. Arhiv Paola Pezzolata.

V Stodvajsetletnem stebru. Foto Jernej Bufon.

Tabor pri Dragi – ostanki oziroma ruševine stolpa. Foto Simona Glavan.

Eden od tunelov na Štreki. Foto Ljubo Hansel

Plezalec v ključnem delu smeri Spigolo verde. Foto Simona Glavan.

Predzadnje stojlišče v smeri Spigolo verde. Foto Tone Golnar.

Plošča v zadnjem raztežaju smeri Spigolo verde. Foto Tone Golnar.

Comicijev stolp na vrhu Počivence. Foto Simona Glavan.

Vstopni raztežaj smeri Dolce far niente. Foto Tone Golnar.

V zadnjem raztežaju smeri Dolce far niente. Pogled navzdol. Foto Tone Golnar.

V zadnjem raztežaju smeri Dolce far niente. Pogled navzgor. Foto Tone Golnar.

Vstop v smer Mai dire mai. Foto Simona Glavan.

V prvem raztežaju smeri Mai dire mai. Foto Tone Golnar.

Sredi smeri Mai dire mai. Foto Simona Glavan.

Leva smer v Ploščah. Foto Tone Golnar.

Leva smer v Ploščah. Foto Tone Golnar.

Desna smer v Ploščah. Foto Simona Glavan.

Desna smer v Ploščah. Foto Ljubo Hansel.

Dolina Glinščice. Foto Simona Glavan.

Pod vrhom Comicijevega raza. Foto Tone Golnar.

Sredi Comicijevega raza. Foto Tone Golnar.

Izstop iz smeri Spigolo verde, marec 2024, Miloš in Irena.

Planinska koča Premuda – Rifugio Premuda. Foto Simona Glavan.

Izstop iz Comicijevega raza. Foto Tone Golnar.

Avtorja vodnika na vrhu Plošč; levo Tone Golnar, desno Simona Glavan. V sredini prijatelj Ljubo Hansel. Foto Simona Glavan.